

pracownia badań
i innowacji społecznych

stocznia

Wyniki ewaluacji Budżetu Obywatelskiego w Gdyni

Warszawa, wrzesień 2014.

Źródła danych

■ Dane zastane:

- ✓ Dane statystyczne o mieszkańcach Gdyni
- ✓ Wnioski zgłoszone w BO
- ✓ Dane o wnioskodawcach
- ✓ Dane o głosujących

■ Badania:

- ✓ 2 warsztaty z wnioskodawcami
- ✓ 1 otwarty warsztat z mieszkańcami Gdyni
- ✓ Sondaż telefoniczny przeprowadzony na reprezentatywnej grupie mieszkańców Gdyni w wieku 15+ lat (n=300)

AKCJA INFORMACYJNO-EDUKACYJNA

Znajomość BO

Wyzwania:

- Informowanie mieszkańców o Budżecie Obywatelskiego
- Informowanie mieszkańców o jego procedurach (głosowania, harmonogramu)
- Informowanie o projektach na które mogą głosować

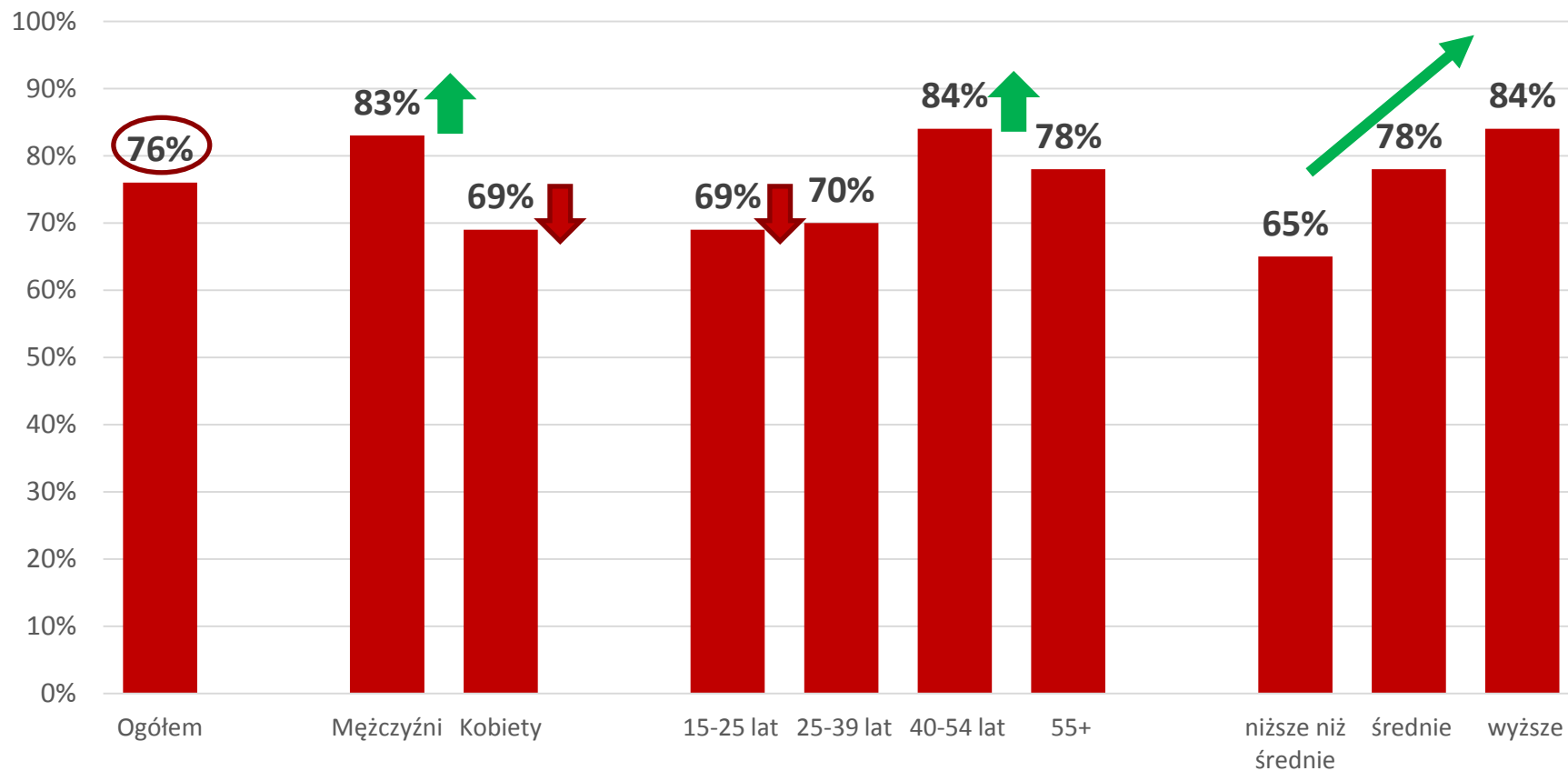
Znajomość BO

Wyzwania:

- Wśród badanych wnioskodawców istniało dość powszechne przekonanie, że **informacja o możliwości składania projektów i głosowania w BO nie dotarła do dużej części mieszkańców Gdyni**, bądź dotarła za późno. **Budżet wśród mieszkańców nie stał się powszechnie dyskutowaną kwestią.**
- Przyczynami takiego stanu rzeczy miało być:
  1. **Zbyt mały nacisk na informowanie o procesie na wczesnym jego etapie.** Informacje o BO widoczne były dopiero na etapie głosowania.
  2. **Zły dobór środków przekazu.** W zbyt małym stopniu wykorzystano w procesie informowania o BO potencjał organizacji społecznych i miejskich instytucji.

Czy mieszkańcy słyszeli o BO?

Odsetek osób, które słyszały o BO w Gdyni

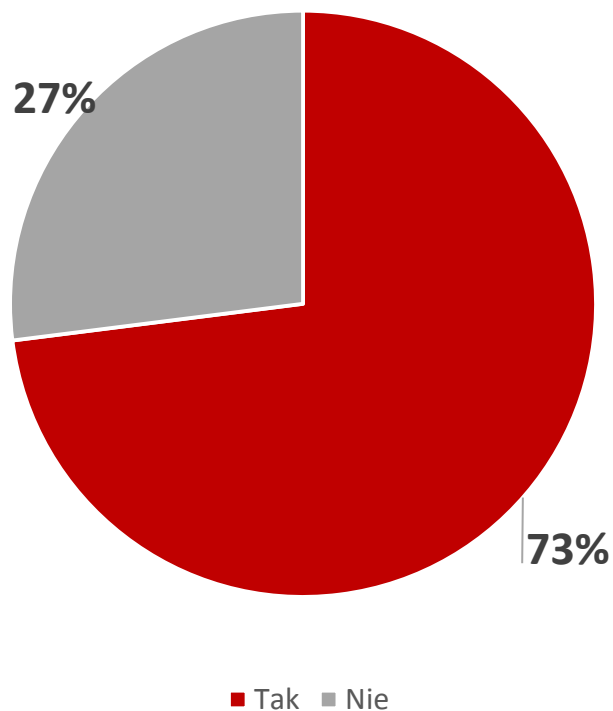

Wszystkie osoby biorące udział w badaniu sondażowym (n=300)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Czy mieszkańcy rozmawiali o BO?

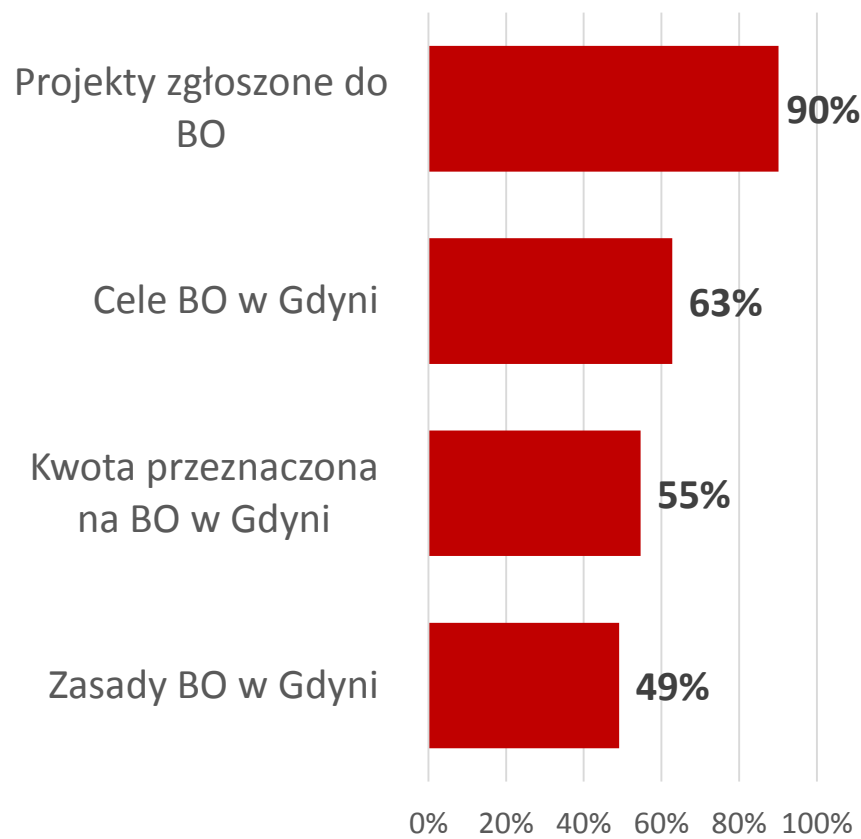
Czy mieszkańcy rozmawiali o BO ze swoją rodziną/znajomymi?

Osoby, które słyszały o BO w Gdyni (n=228)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Co było przedmiotem rozmowy?

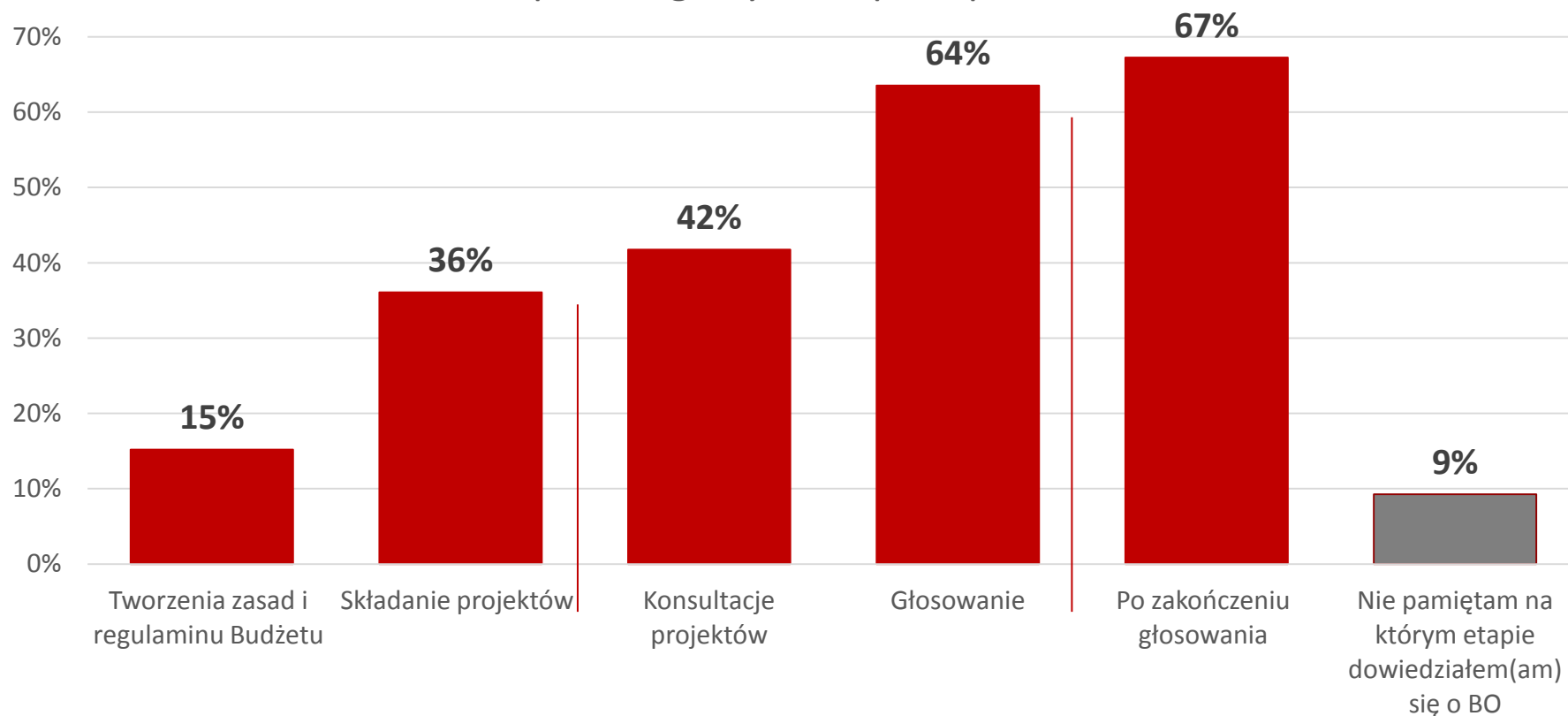

Osoby, które rozmawiały o BO z rodziną/znajomymi (n=167)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Kiedy mieszkańcy dowiedzieli się o BO?

Odsetek osób wiedzających o BO
na poszczególnych etapach procesu

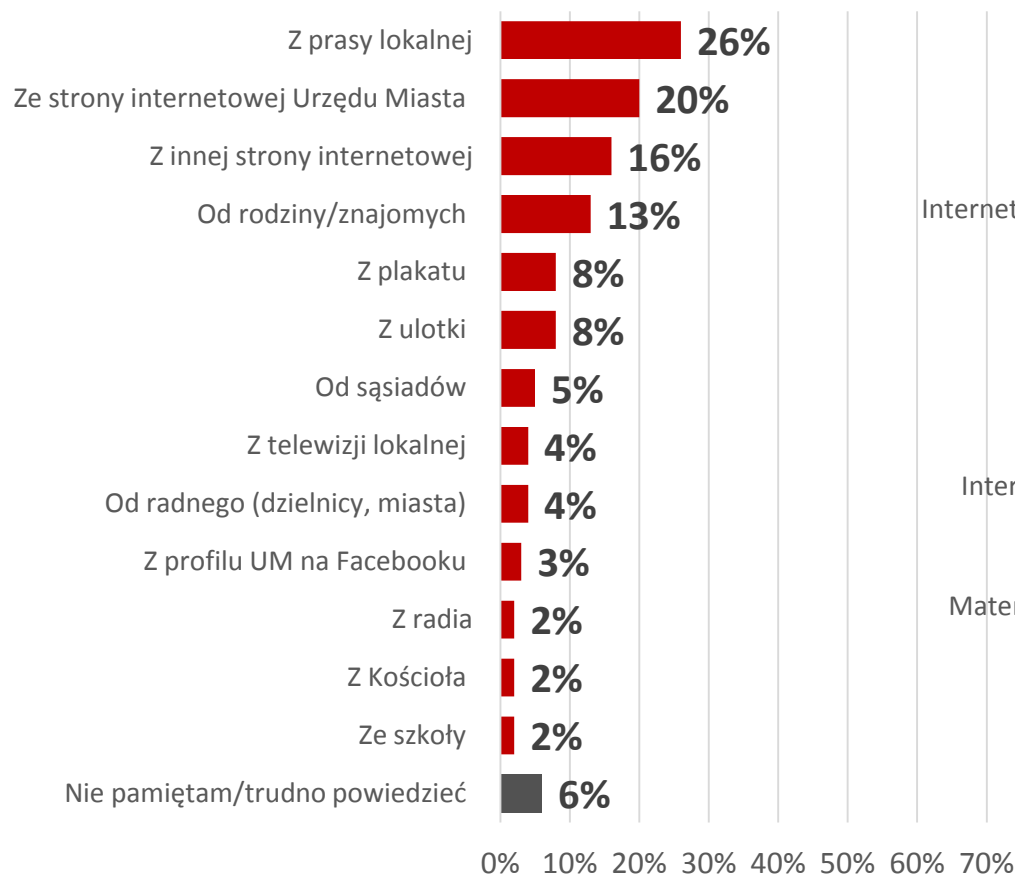
Wszystkie osoby biorące udział w badaniu sondażowym (n=300)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

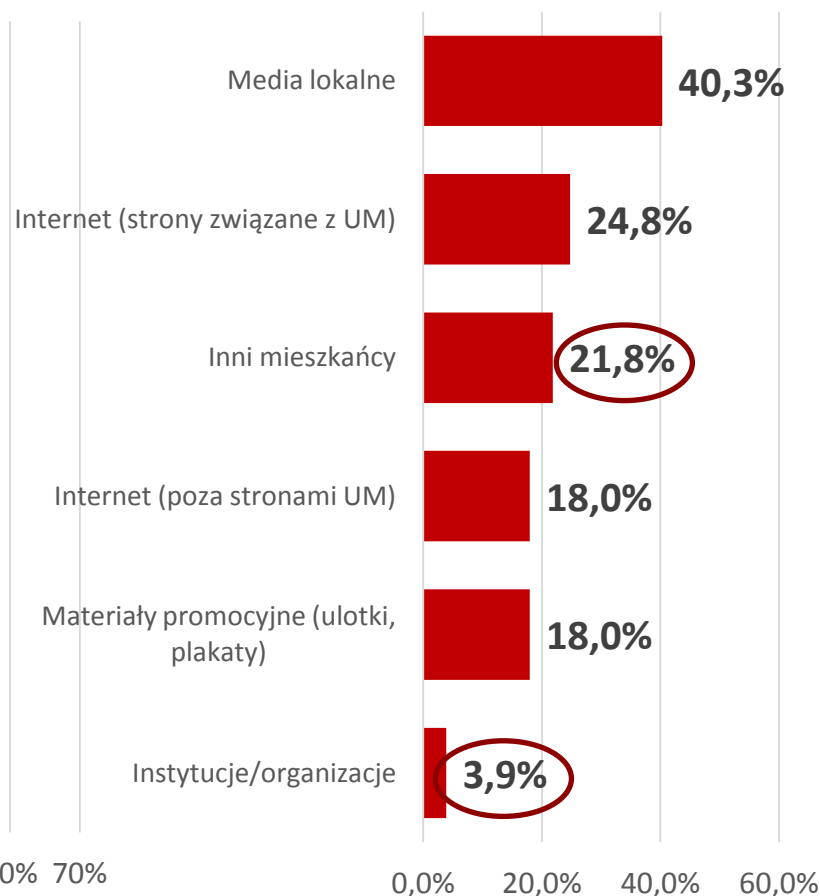

Źródła wiedzy o BO

Skąd dowiedział(a) się Pan(i) o BO w Gdyni?

Skąd dowiedział(a) się Pan(i) o BO w Gdyni?

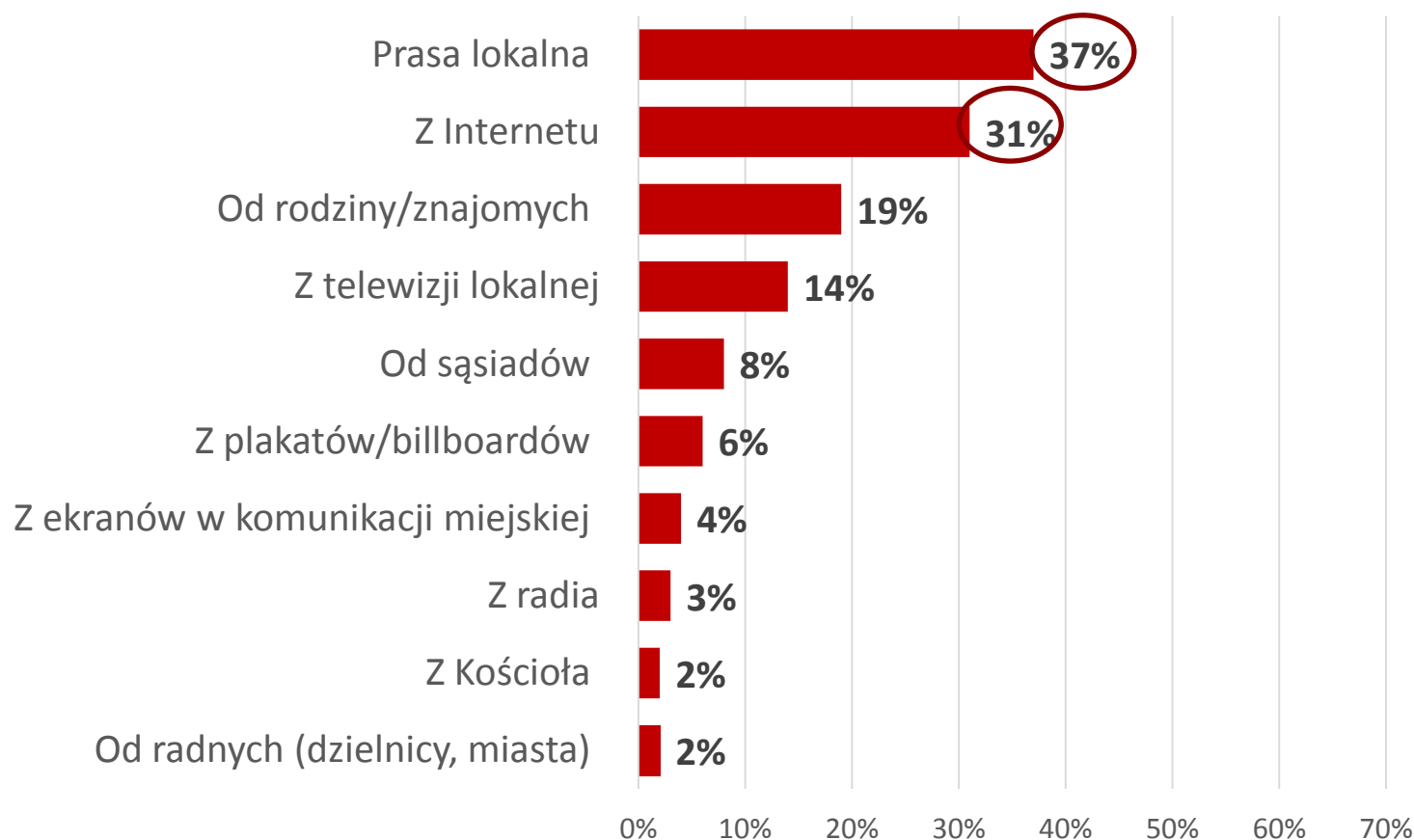

Osoby, które słyszały o BO w Gdyni (n=228)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Źródła informacji o mieście

Skąd czerpią informacje o tym co dzieje się w mieście osoby, które nie słyszały o BO?

Osoby, które nie słyszały o BO w Gdyni (n=72)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Znajomość BO

Wnioski:

- **Większość (76 proc.) mieszkańców miała świadomość wprowadzania mechanizmu Budżetu Obywatelskiego w Gdyni.** Stosunkowo niższa świadomość wprowadzania mechanizmu była wśród osób młodych, słabiej wykształconych i kobiet.
- **Najczęstszym źródłem informacji o BO były lokalne media** (głównie gazeta Ratusz). Co interesujące jest to również główne źródło informacji o tym co dzieje się w mieście wśród osób, które nie słyszały o BO w Gdyni.
- Wbrew opiniom wnioskodawców **mieszkańcy dowiadywali się o BO od siebie nawzajem i dyskutowali o różnych jego elementach.**
- **Znaczna (28 proc.) grupa mieszkańców dowiedziała się o procesie dopiero na etapie głosowania.** Tym samym nie mogła złożyć własnych projektów.
- Zgodnie z hipotezą **instytucje/organizacje społeczne i miejskie nie okazały się istotnym źródłem informacji o procesie.**

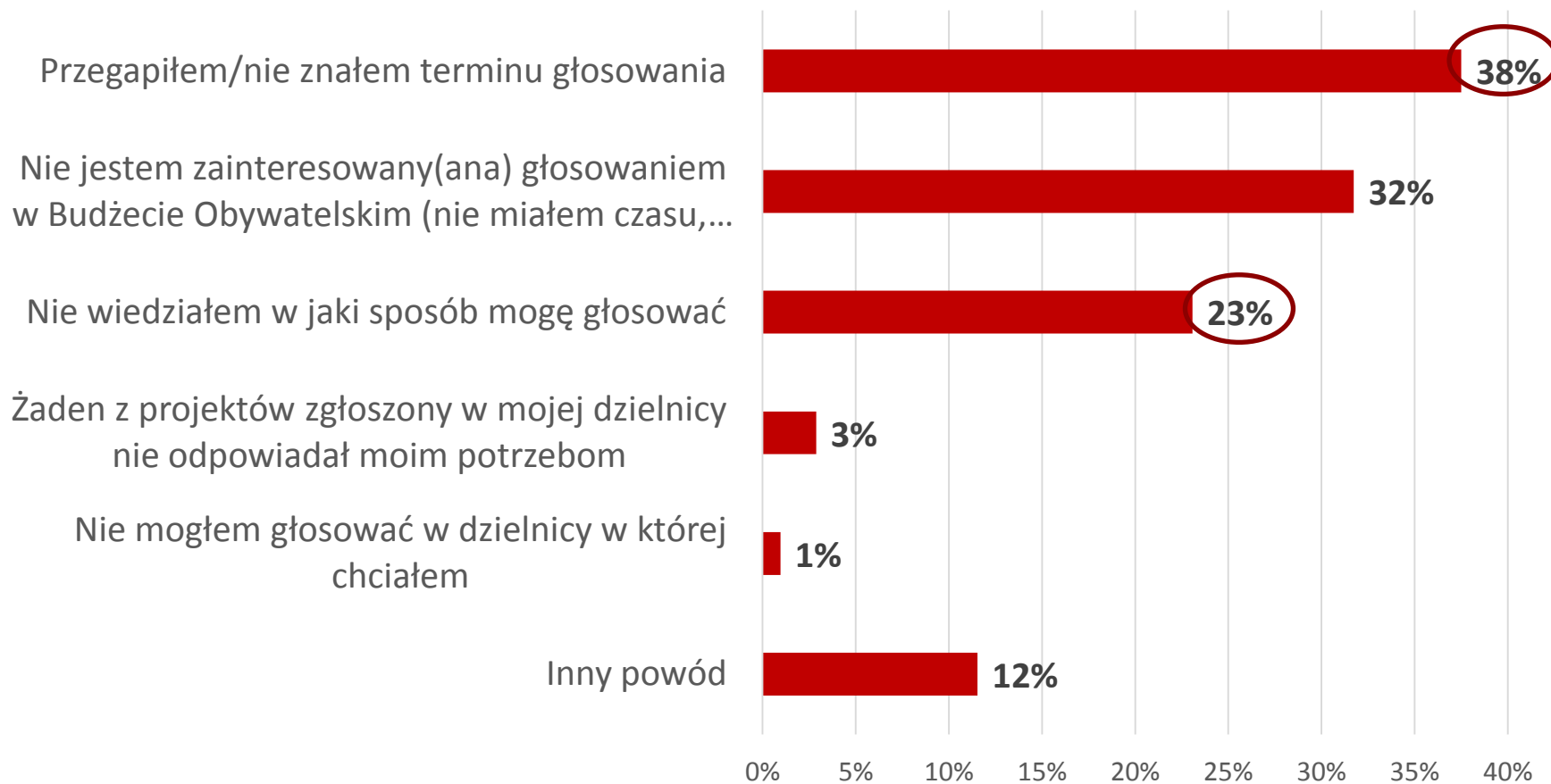
Znajomość procedur BO

Wyzwania:

- **Informacje zawarte w materiałach przygotowanych przez UM o procesie nie dotarły do wielu osób.**
- Same materiały (np. plakat) nie były czytelne. Zawarto w nich zbyt wiele informacji.
- Dostęp do informacji zawartych na stronie był trudny (aby je znaleźć trzeba było wiedzieć czego dokładnie się szuka)
- **Kampania informacyjno-edukacyjna nie dostarczyła mieszkańcom pełnej informacji o:**
  1. Zasadach głosowania
  2. Terminie głosowania

Dlaczego mieszkańcy nie głosowali?

Powody nie głosowania w BO

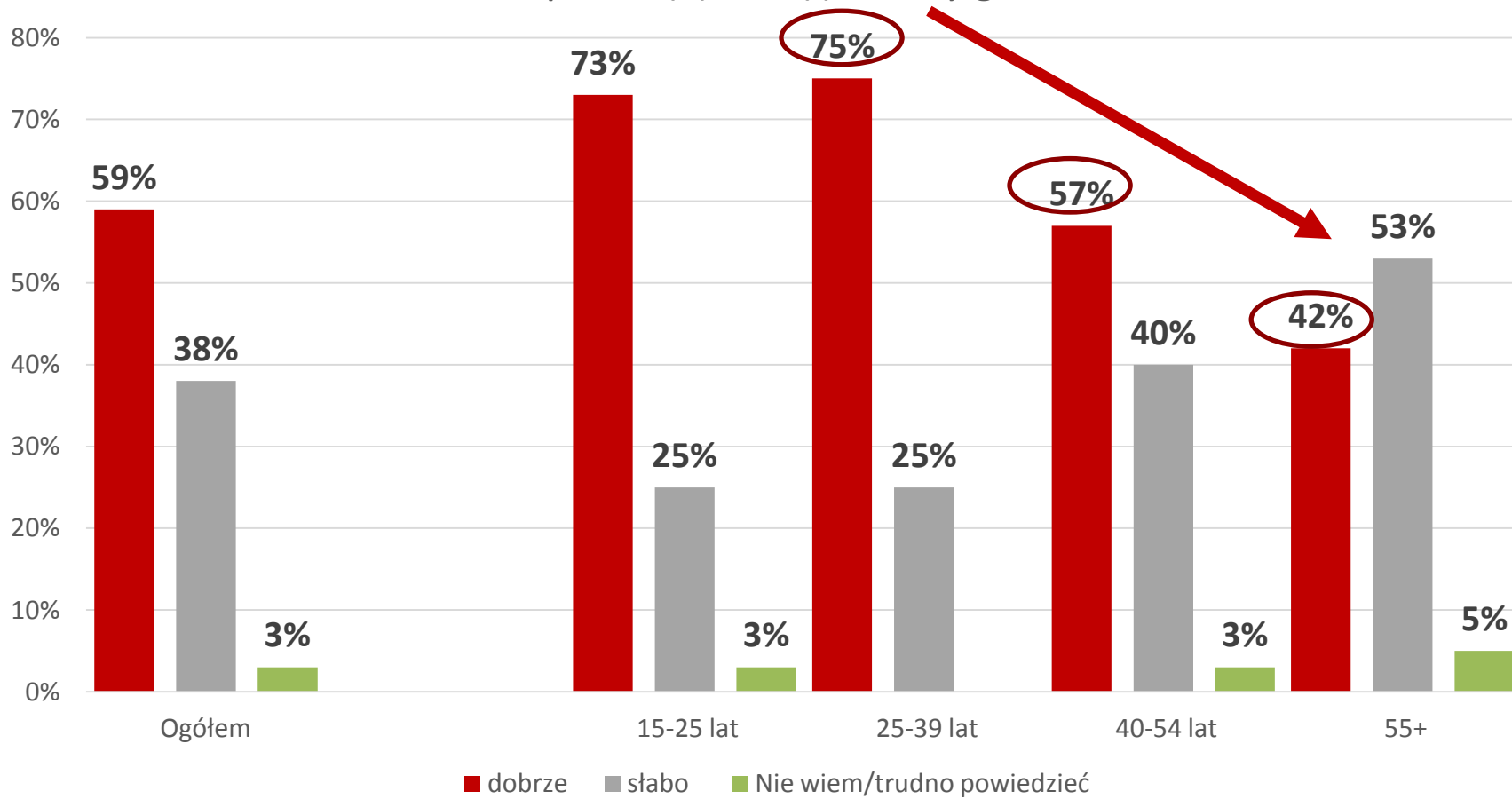

Osoby, które nie głosowały w BO w Gdyni

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Znajomość zasad głosowania

Jak dobrze poznał(a) Pan (i) zasady głosowania?

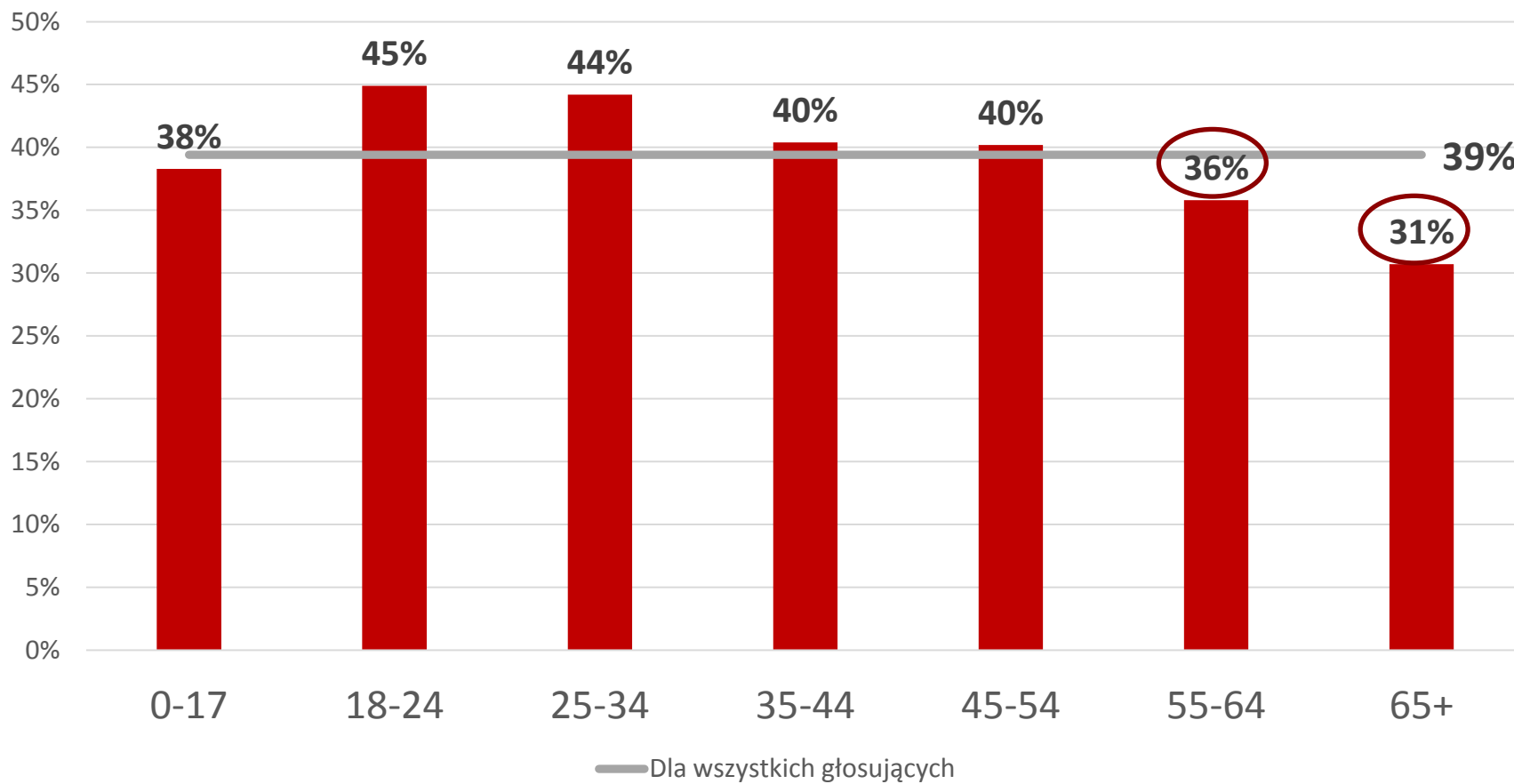

Osoby, które słyszały o BO w Gdyni (n=228)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Możliwość głosowania na kilka projektów

Odsetek osób głosujących na więcej niż jeden projekt

Wszystkie osoby głosujące w BO

Źródło: dane o osobach głosujących w BO

Znajomość procedur BO

Wnioski:

- **Znaczny odsetek osób, nie głosował ponieważ, nie znał/przegapił terminu głosowania (38 proc.) lub nie wiedział w jaki sposób może głosować (23 proc.),** co wskazuje na słabe poinformowanie mieszkańców o procedurze BO.
- **Znajomość zasad głosowania jest uzależniona od wieku** - im starsze osoby tym mniejsza wiedza o tym jak należy głosować. Na istnienie zależności między wiekiem, a znajomością procedur wskazuje również fakt, że osoby starsze rzadziej korzystały z prawa do głosu na więcej niż jeden projekt (choć może to również wynikać z przyjęcia innej strategii wyborczej).

Znajomość BO i jego procedur

Możliwe rozwiązania:

- Większy nacisk niż dotychczas na informowanie o procesie na wcześniejszych jego etapach**
  - Organizacja wydarzenia rozpoczynającego akcją promocyjną - „Dni BO”, które by miały zachęcać mieszkańców do uczestnictwa i promować ideę, angażując mieszkańców, miejskich aktywistów i specjalistów zajmujących się tematyką partycypacji.
- Większe zaangażowanie instytucji publicznych w promowanie BO**
  - Położenie większego nacisku na informowanie za pośrednictwem publicznych instytucji działających w mieście:
    - Zaangażowanie szkół do promowania BO jako elementu edukacji obywatelskiej (np. w oparciu o przygotowane scenariusze zajęć o BO)
    - Wykorzystanie miejskich wydarzeń plenerowych do informowania o BO (np. stoiska informacyjne).
    - Większa liczba plakatów o BO w szkołach, bibliotekach, miejskich instytucjach kultury etc.

Znajomość BO i jego procedur

Możliwe rozwiązania:

3. Zaangażowanie gdyńskich NGO w promocje BO

- Warto zastanowić się nad silniejszym zaangażowaniem gdyńskich NGO w proces promocji BO. Szczególnie istotne jest włączenie NGO pracujących w gdyńskich społecznościach lokalnych (np. włączenie kwestii BO do dyskusji prowadzonych na Gdyńskim Forum Pozarządowym, stworzenie i wysłanie sprofilowanej informacji dla NGO).

4. Wprowadzenie dedykowanej BO strony internetowej i jej promocja, tak aby łatwiej było znaleźć potrzebne informacje.

5. Większe zaangażowanie Radnych Dzielnic w promocje BO.

- W niektórych miastach (np. w Krakowie) część promocji oparta jest na radnych dzielnic, którzy są odpowiedzialni m.in. za kolportaż ulotek o procesie wśród mieszkańców. To rozwiązanie ma również tę zaletę, że włącza radnych w proces.

6. Ciągłość promocji BO

- Wykorzystanie zrealizowanych projektów do promowania idei BO wśród mieszkańców np. plakietki informujące, że projekt został zrealizowanych dzięki BO.
- Korzystając z poczytności Ratusza wprowadzić stałą stałą rubrykę/wkładkę dotyczącą BO.

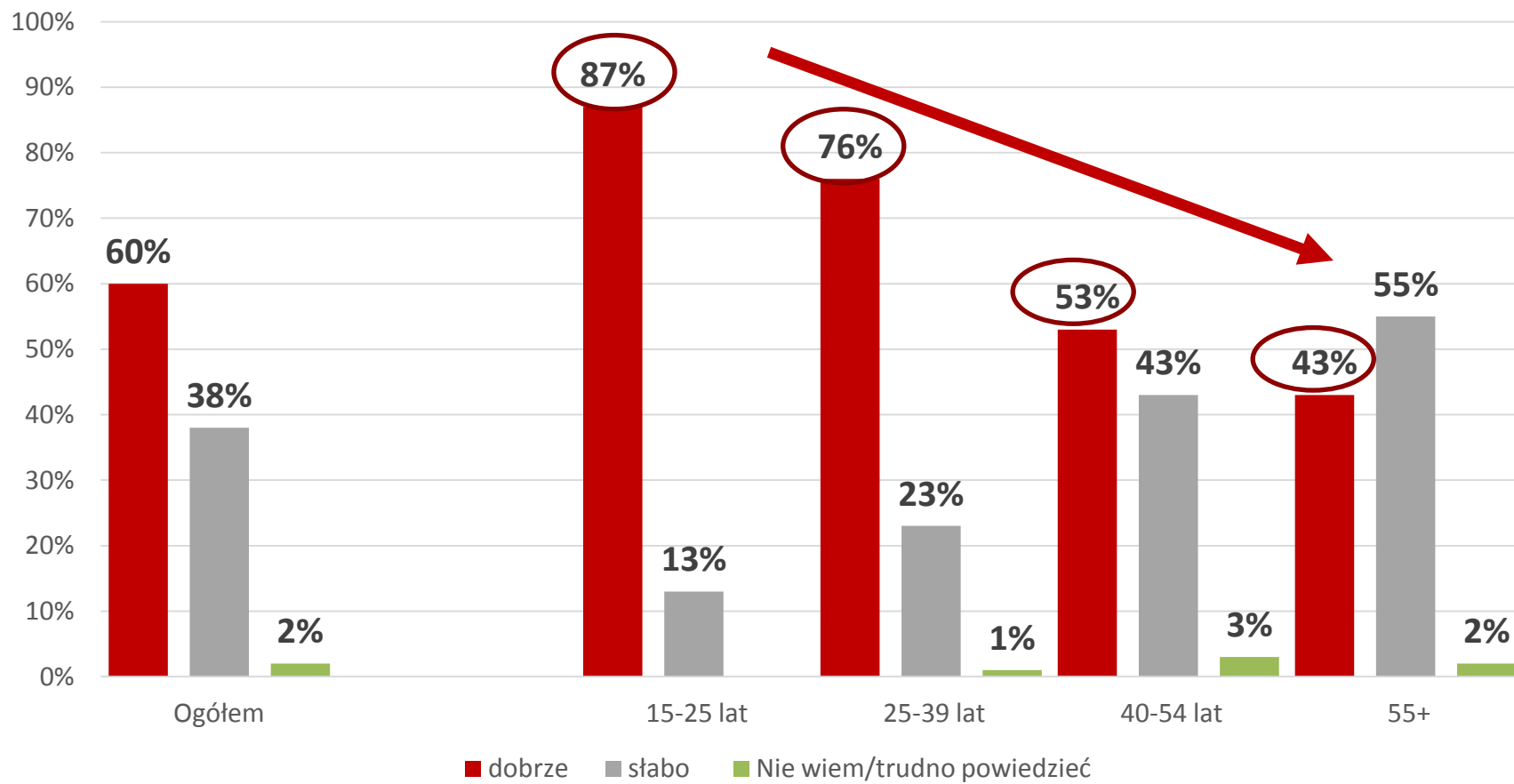
Promocja projektów

Wyzwania:

- **Mieszkańcy nie byli dobrze poinformowani o treści projektów na które mogli głosować.** Dokonywali wyboru na podstawie tytułu projektu i miejsca jego lokalizacji.
- **Indywidualni wnioskodawcy** tzn. nie związani z żadnymi instytucjami/organizacjami **mieli ograniczone możliwości promowania swych projektów** (brak miejsc do rozwieszenia plakatów, umiejętności w stworzeniu materiałów promocyjnych)

Znajomość projektów

Jak dobrze poznał(a) Pan (i) projekty zgłoszone w Pana(i) dzielnicy?

Osoby, które słyszały o BO w Gdyni (n=228)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Znajomość projektów

Możliwe rozwiązania:

- Na stronie internetowej miasta/budżetu powinny być zamieszczone pełne opisy projektów zgłoszonych przez mieszkańców (nie tylko w podstronie zawierającej mapę projektów) wraz z kontaktem do wnioskodawców (o ile wnioskodawca wyrazi na to zgodę).
- Wyłożenie opisów projektów w instytucjach publicznych (bibliotekach, radach dzielnic etc), tak, aby mogły się z nimi zapoznać osoby nie mające stałego dostępu do Internetu.
- Zamieszczenie opisu projektów jako wkładki do „Ratusza”.
- Stworzenie specjalnego kanału youtube/vimeo, na którym można byłoby zamieszczać filmy promujące projekty.
- Zwiększenie liczby miejsc, w których legalnie można wywieszać plakaty
- Wprowadzenie możliwych do wykorzystania przez wnioskodawców, jednolitych wzorów plakatów i ulotek, w które można wkleić informacje o własnym projekcie.

ZGŁASZANIE PROJEKTÓW

Zgłaszanie projektów

Wyzwania:

- Reprezentatywność grupy wnioskodawców dla mieszkańców Gdyni.
- Zakres projektów w BO
- Możliwość zgłaszania projektów przez:
  - ✓ Rady dzielnic
  - ✓ Szkoły
- Projekty ogólnomiejskie

Wnioskodawcy

Wyzwanie:

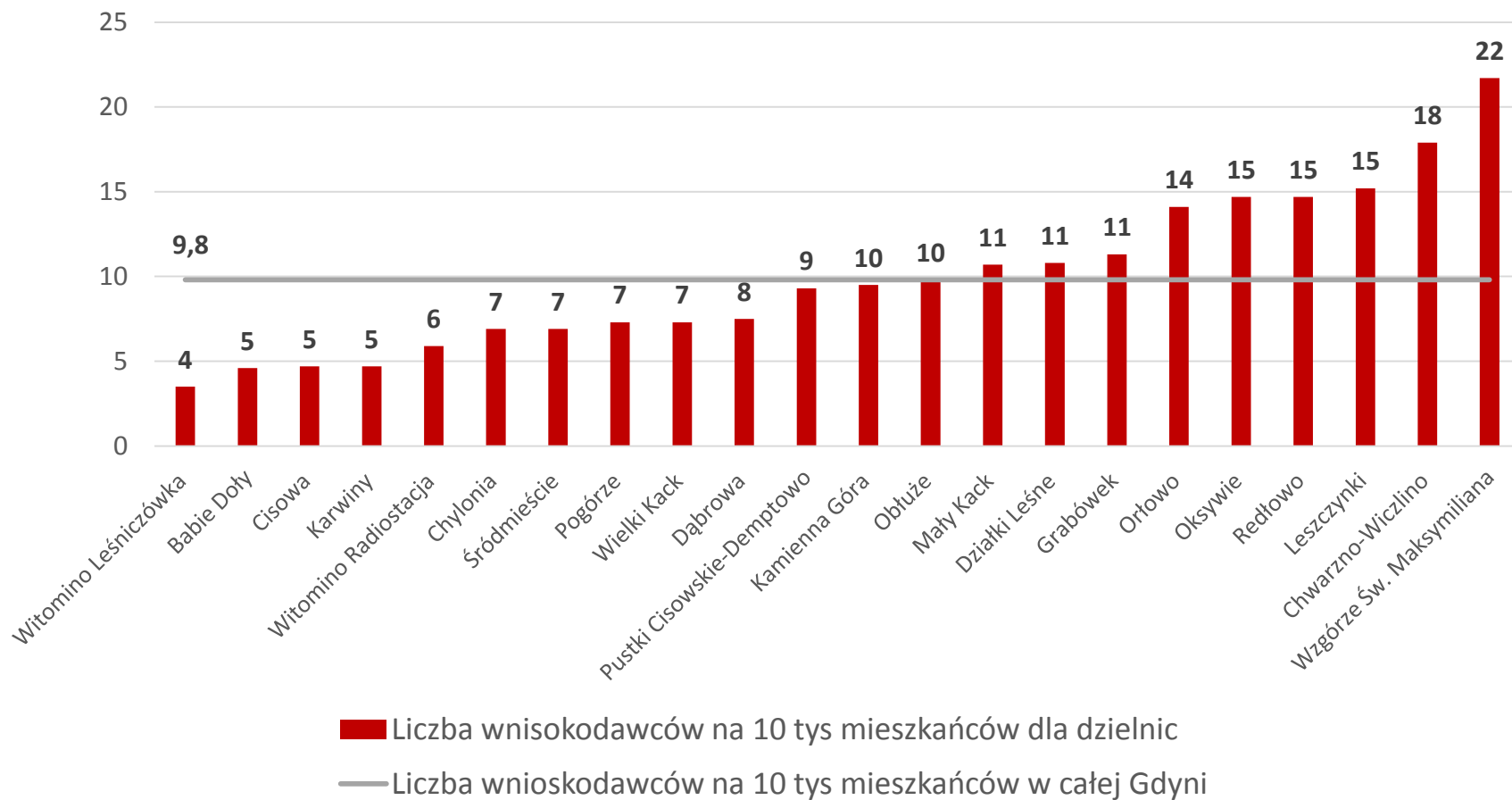
- Budżet Obywatelski powinien być mechanizmem włączającym różne grupy mieszkańców do uczestnictwa w zarządzaniu miastem.
- W badaniu staraliśmy się stwierdzić jakiego typu grupy częściej, a jakie rzadziej uczestniczyły w BO na etapie składania wniosków.
- W analizie uwzględniliśmy następujące zmienne społeczno-demograficzne:
  - ✓ Miejsce zamieszkania*
  - ✓ Płeć*
  - ✓ Wiek*

- Na podstawie danych o osobach głosujących oraz danych statystycznych o populacji mieszkańców Gdyni

Wnioskodawcy

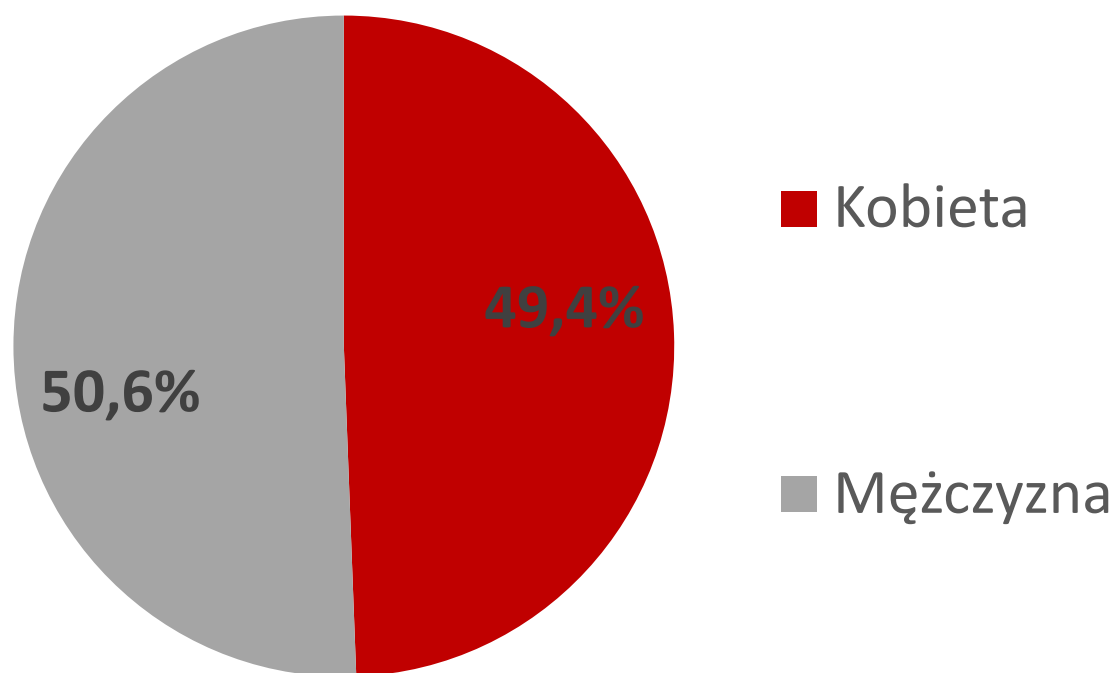
Liczba wnioskodawców na 10 tys. mieszkańców

Źródło: dane o populacji dzielnic oraz wnioskodawców

Wnioskodawcy

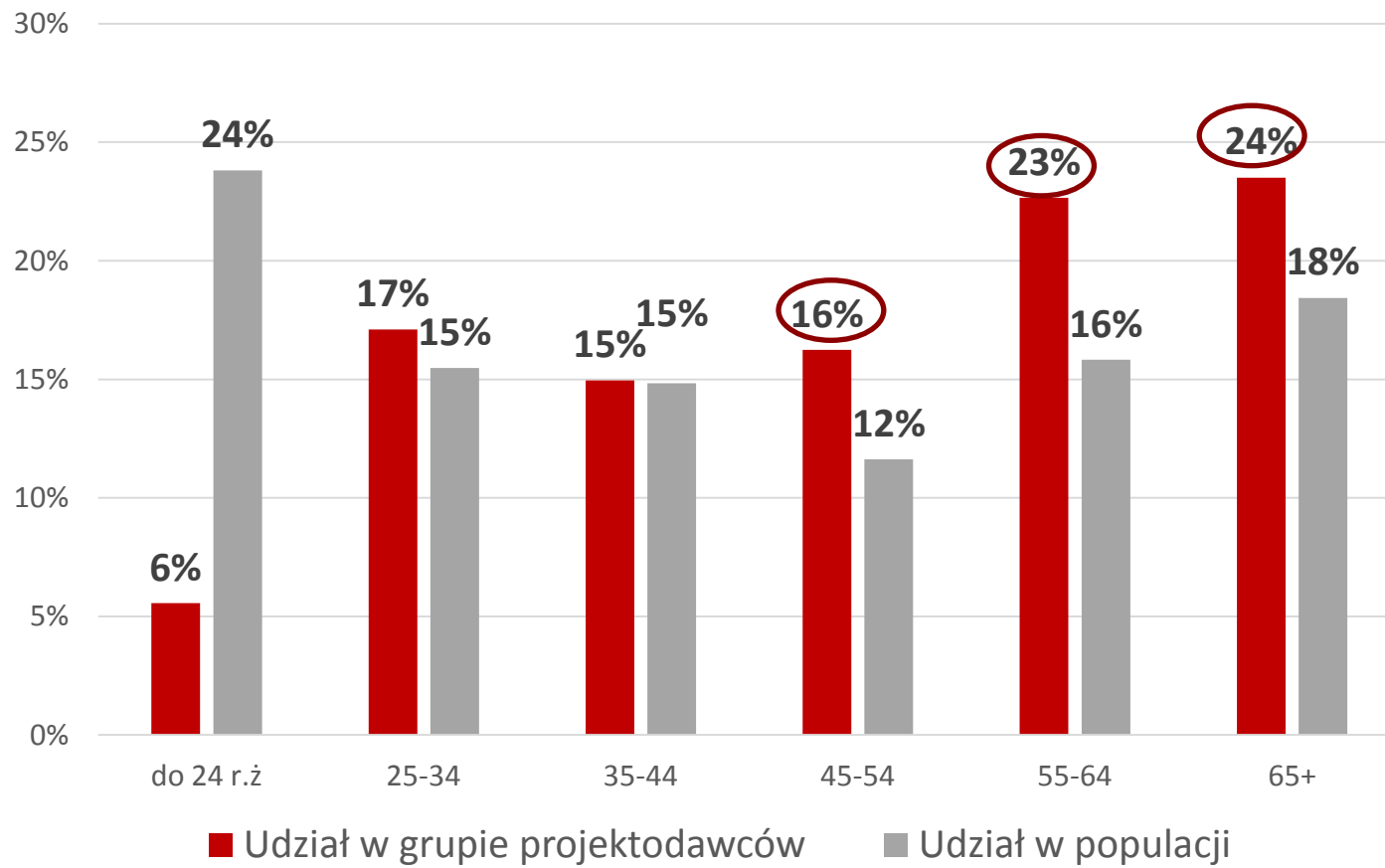
Płeć projektodawców

Źródło: dane o populacji wnioskodawców

Wnioskodawcy

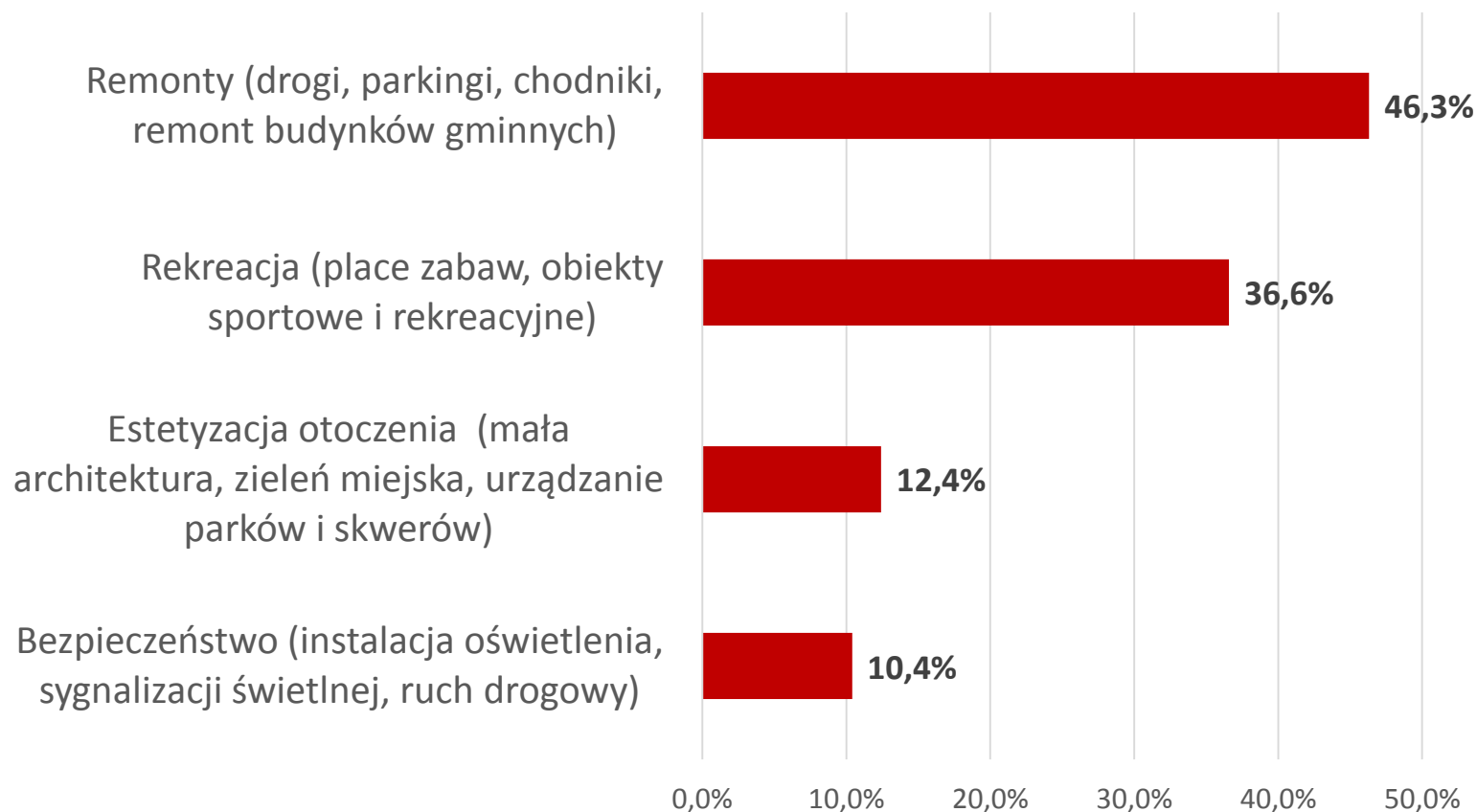
Wiek projektodawców

Źródło: dane o populacji dzielnic oraz wnioskodawców

Tematyka projektów

Rodzaj zgłoszonych projektów

Źródło: dane o złożonych w BO wnioskach (n=308)

Tematyka projektów

Wyzwanie:

- Uczestnicy warsztatów (wnioskodawcy) mieli zastrzeżenia do przyjętej w gdyńskim modelu Budżetu Obywatelskiego rozwiązania polegającego na określeniu tematów w które muszą wpisać się zgłaszane projekty, brak możliwości zgłoszenia projektów „miękkich” oraz inwestycyjnych.

Możliwe rozwiązania:

- Wprowadzenie możliwości zgłaszania wszelkiego typu projektów mieszczących się w zadaniach gminy.

Projekty zgłaszane przez Rady Dzielnic

Wyzwanie:

- Możliwość zgłaszania przez Rady Dzielnic projektów (na podstawie uchwały) jest rozwiązaniem unikalnym w skali wprowadzanych w Polsce mechanizmów BO.
- Rozwiązanie to budziło wśród uczestników badania następujące zastrzeżenia:
  1. Rady Dzielnic występują w podwójnej roli - współorganizatora Budżetu oraz uczestnika konkursu. Konflikt ról może wpłynąć negatywnie na proces (np. mieszkańcy nie ufają, że RD jest bezstronna).
  2. Ich zdaniem Rady Dzielnic mają większe możliwości promocji swoich projektów. W rywalizacji z nimi niezrzeszeni obywatele nie mają dużych szans.

Projekty zgłaszane przez Rady Dzielnic

Dane:

- Ogółem Rady zgłosiły **16** projektów (**5,5% wszystkich zgłoszonych**). Z możliwości głoszenia projektów skorzystało 9 dzielnic.
- **15** z nich zostało poddanych pod głosowanie,
- **7** trafi do realizacji (**17%** wszystkich, które wygrały).
- **2** wyczerpały całą sumę pieniędzy dla dzielnicy (Babie Doły, Witomino-Leśniczówka).

Możliwe rozwiązanie:

- Zlikwidowanie możliwości zgłaszania projektów przez Rady Dzielnic.
- Wprowadzenie obowiązku zebrania przez Radę Dzielnic podpisów mieszkańców popierających projekt. Rozwiązanie to pokazałoby mieszkańcom, że Rady występują w konkursie na podobnych zasadach co inni jego uczestnicy.

Projekty „szkolne”

Wyzwanie:

- Możliwość zgłaszania projektów związanych ze szkołami wiąże się z trzema dylematami:
  1. Szkoły stosunkowo łatwo są w stanie zmobilizować dużą grupę osób do głosowania na „swoje” projekty. W rywalizacji z nimi niezrzeszeni obywatele nie mają szans.
  2. Szkoły wykorzystują mechanizm BO do prowadzenia drogowych remontów. Zgłaszają drogie projekty, które zakładają wykorzystanie całej puli przeznaczonej na dzielnicę.
  3. Dofinansowane projekty w szkołach nie są ogólnodostępne. Mogą z nich korzystać jedynie dzieci i młodzież uczęszczająca do szkoły.
- Dyskusja nad kwestią dopuszczenia projektów szkolnych do BO toczy się nie tylko w Gdyni, ale również w innych miastach, w których wprowadzono mechanizm BO.

Projekty „szkolne”

Dane:

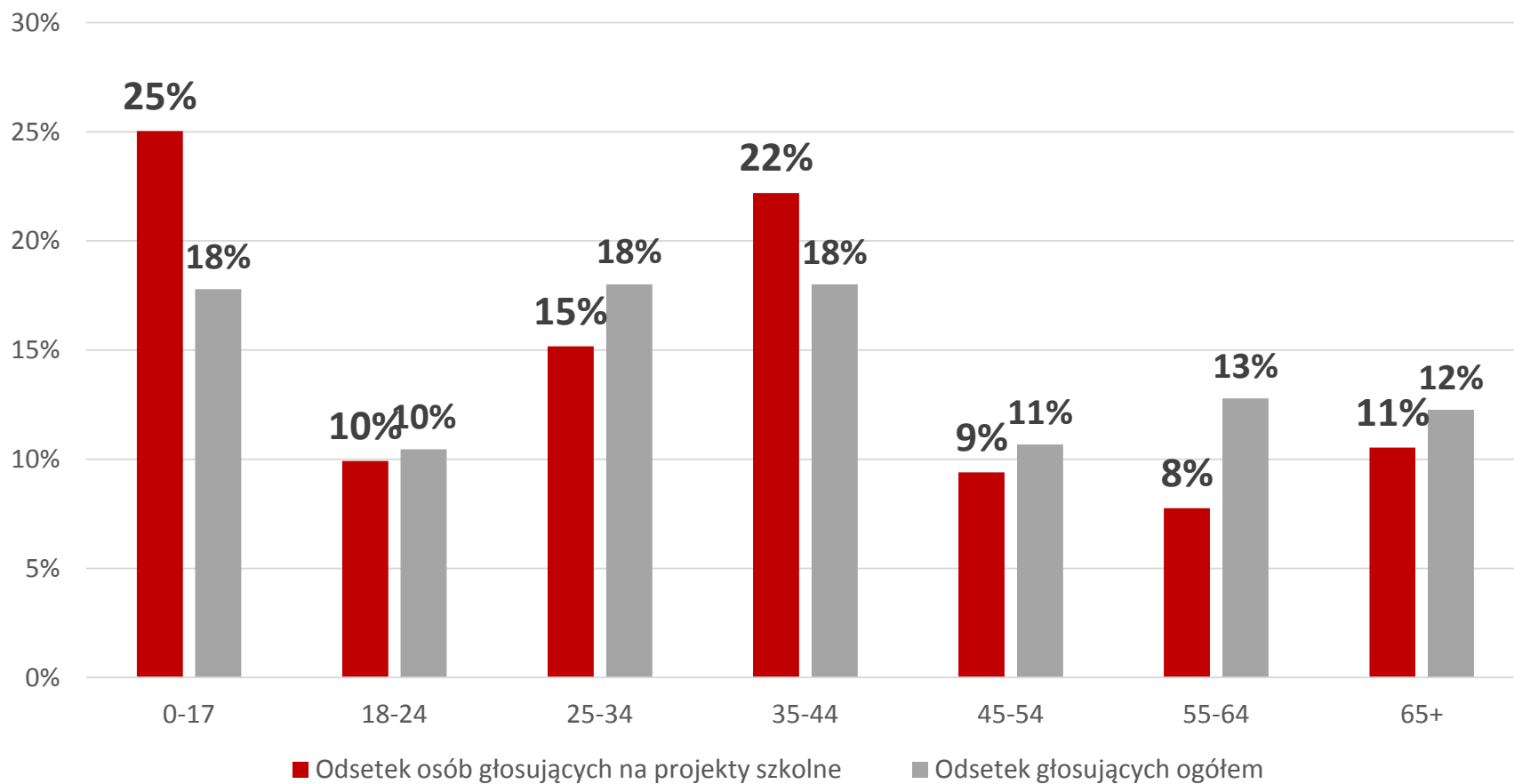
- Ogółem zgłoszono **22 projekty „szkolne”** tzn. takie w których przedmiot dofinansowania znajdował się fizycznie na terenie szkoły (**7 proc zgłoszonych**).
- **21** z nich zostało poddanych pod głosowanie.
- **5** zostało wybranych do realizacji (**12 proc.** wszystkich, które wygrały).
- **2** wyczerpały całą sumę pieniędzy dla dzielnicy (Obłuzę, Karwiny).

Możliwe rozwiązania:

- Wyłączenie projektów realizowanych na terenie szkoły z BO
- Wprowadzenie możliwości zgłaszania projektów przez instytucje, ale w ramach osobnej „ścieżki”.
- Wprowadzenie do regulaminu budżetu zapisu o konieczności zagwarantowania dostępu mieszkańców do zrealizowanych na terenie szkoły projektów.

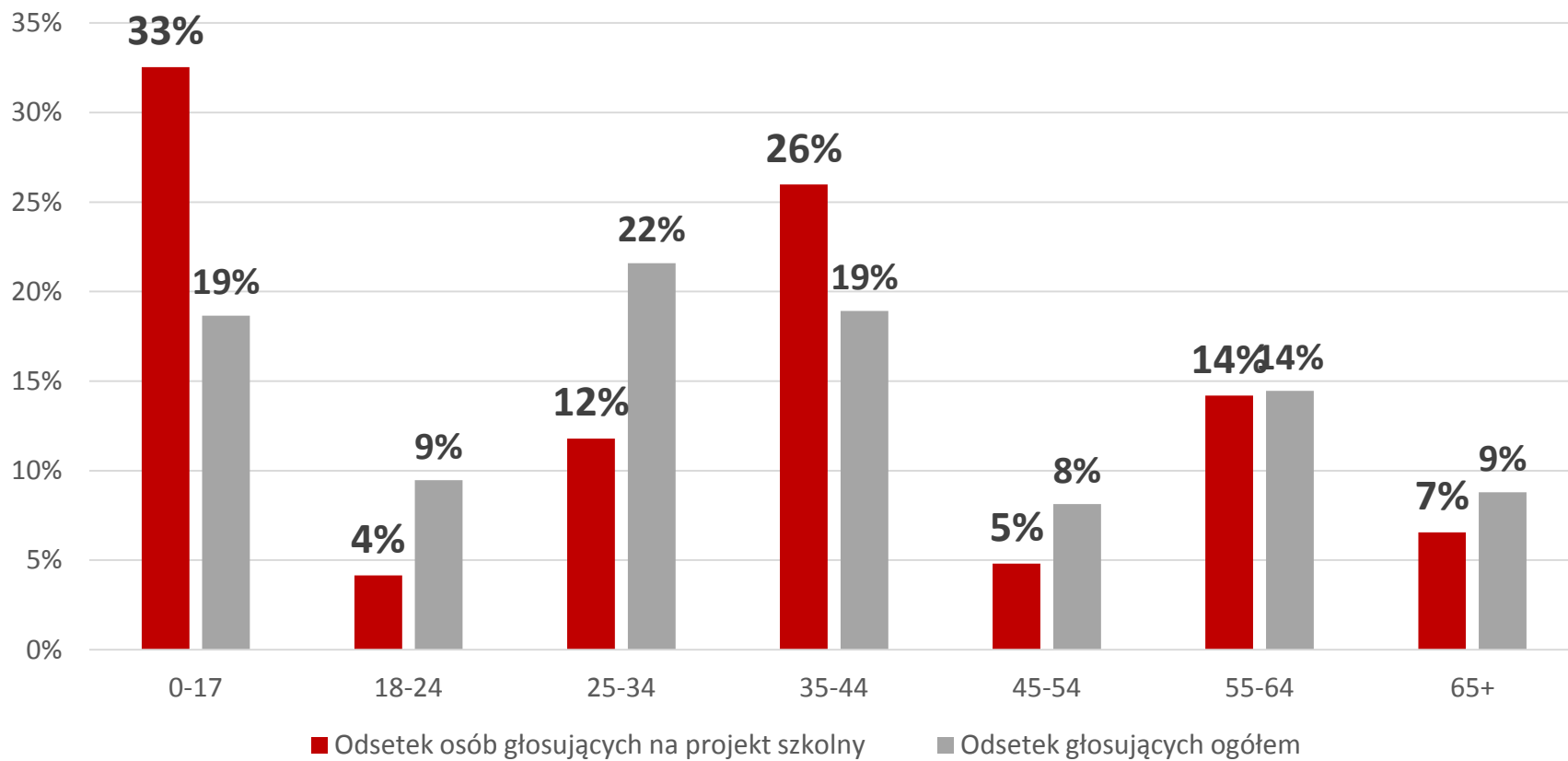
Projekty „szkolne”

Wiek popierających projekty „szkolne” na tle wszystkich głosujących

Projekty „szkolne” Przypadek Karwin

Wiek popierających projekt „Wymiana podłogi w Sali sportowej ZS nr 10”. na tle wszystkich głosujących w dzielnicy

Projekty ogólnomiejskie

Wyzwanie:

- W obecnej formule wybór projektów odbywa się na poziomie każdej dzielnicy
- Z formalnego punktu widzenia jedyną możliwością zgłoszenia projektów o zasięgu ponaddzielnicowym jest podzielenie kwoty i zgłoszenie go w różnych dzielnicach. Aby projekt został zrealizowany musi on zostać wybrany do realizacji we wszystkich dzielnicach, w których został zgłoszony.
- Istnieje zainteresowanie zgłaszaniem projektów o zasięgu ponaddzielnicowym. **W edycji 2014 zgłoszono ich łącznie 12.**
- Do głosowania dopuszczone zostały dwa projekty o skali ponad dzielnicowej („Rozbudowa miejskiego lodowiska w Gdyni” oraz „Modernizacja obiektu sportowego Skatepark Stawek”). Oba nie będą realizowane.
- Szczególnie znamieny jest przykład lodowiska. Głosowało na niego łącznie **7618 osób** (19% wszystkich głosujących). **Projekt wygrał w 3 z 14 dzielnic, w których został zgłoszony.** W 7 wszedłby do puli realizowanych.

Możliwe rozwiązania:

- Wprowadzenie osobnej „ścieżki” dla projektów ogólnomiejskich.
- Wprowadzenie ograniczeń dotyczących liczby dzielnic w których może zostać zgłoszony ten samo projekt (likwidacja pod kątem formalnym możliwości zgłaszania projektów ogólnomiejskich przy zachowaniu możliwości zgłaszania projektów międz dzielnicowych)

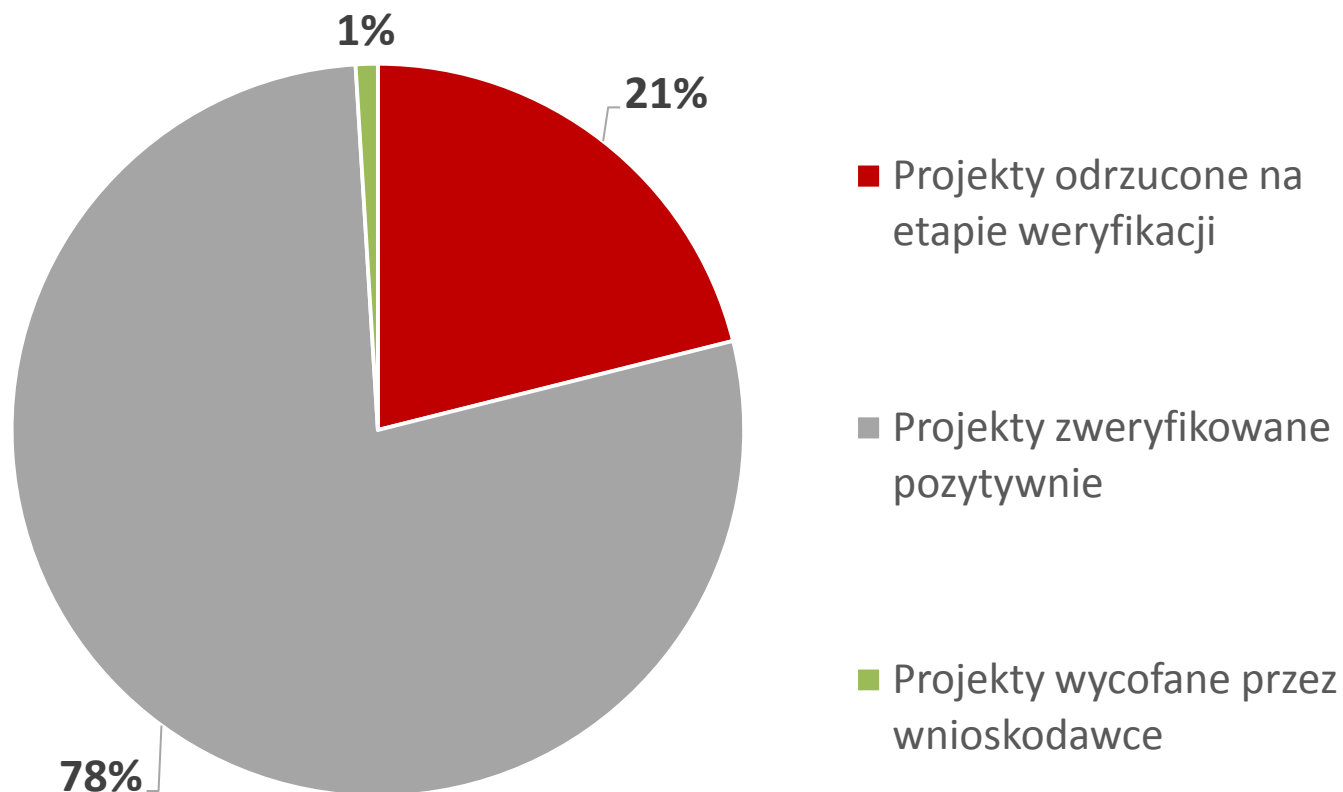
WERYFIKACJA PROJEKTÓW

Weryfikacja

Wyzwania:

- Odrzucenie części projektów na etapie weryfikacji
- Zmiany wprowadzane przez osoby weryfikujące w projektach

Weryfikacja projektów

Wszystkie projekty zgłoszone do BO (n=308)

Źródło: dane o projektach zgłoszonych w BO

Weryfikacja projektów

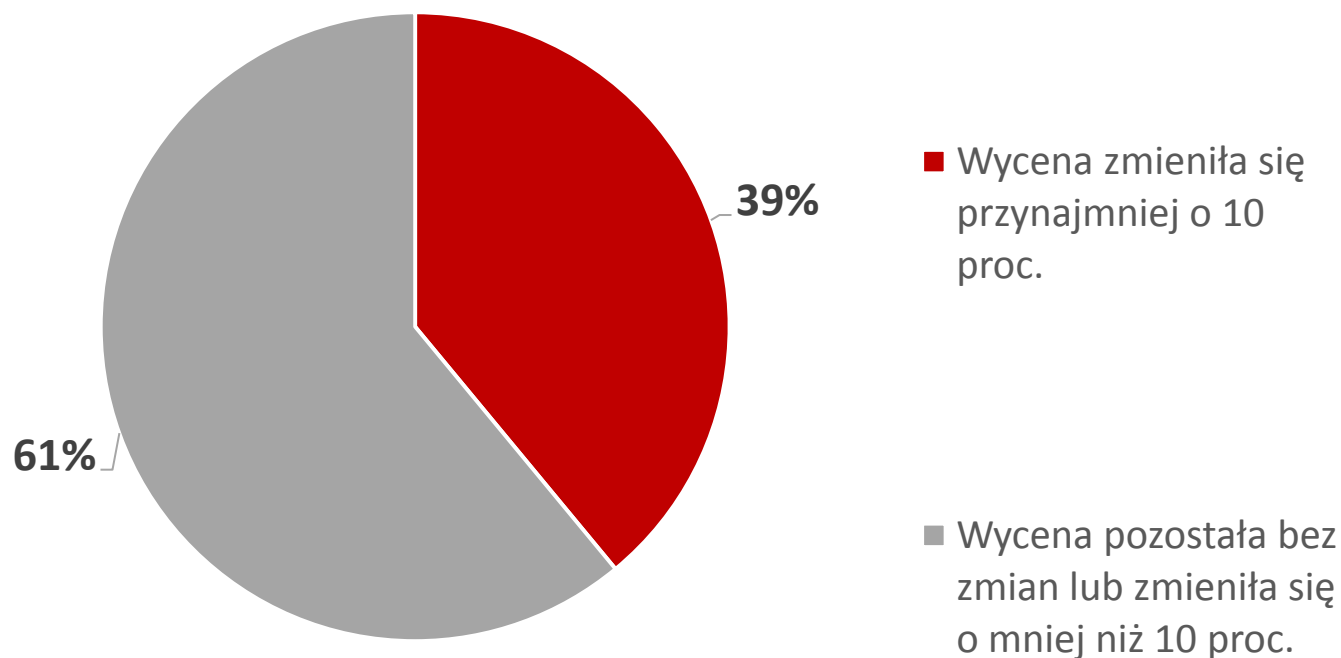
Wyzwania:

- Brak wsparcia ze strony urzędników na etapie przygotowywania i składania wniosków (wycena, własność gruntu). Pozyskanie informacji w urzędzie jest bardzo trudne, a informacje podane w Internecie są niewystarczające.
- Mieszkańcy niechętnie podpisują listę poparcia na której należy podać część numeru PESEL
- Wskaźniki finansowe podawane przez UM na których opierają swą wycenę wnioskodawcy są rozbieżne z wyceną dokonywaną przez urzędników na etapie weryfikacji.
- Zmiany dokonywane przez urzędników nie są konsultowane z wnioskodawcami np. do projektów dokłada się bez zgody wnioskodawców elementy, które podrażają projekty (co czasem prowadzi do jego odrzucenia). Mieszkańcy dopiero ze strony Internetowej dowiadują się, że ich projekt jest znacznie droższy.

Weryfikacja projektów

Zmiana kosztów projektu na etapie weryfikacji

Wszystkie projekty zgłoszone do BO (n=308)

Źródło: dane o projektach zgłoszonych w BO

Weryfikacja projektów

Przyczyny odrzucenia projektów na etapie weryfikacji

Projekty zgłoszone do BO, które zostały odrzucone na etapie weryfikacji (n=65)

Źródło: dane o projektach zgłoszonych w BO

Weryfikacja projektów

Możliwe rozwiązania:

- Ścisłe przestrzeganie zasady konsultowania z projektodawcami zmian w projektach.
- Weryfikacja wskaźników finansowych udostępnianych wnioskodawcom przed kolejną edycją BO.
- Wyznaczenie konkretnych osób w poszczególnych miejskich instytucjach do wsparcia wnioskodawców na etapie składania projektów (dyżury, podane telefony/maile kontaktowe)
- Spotkania przedstawicieli miejskich instytucji z projektodawcami w dzielnicach przed terminem składania projektów
- Zamiast części numeru PESEL na czytelny podpis wraz z adresem zamieszkania (wprowadzenie możliwości wsparcia projektu również przez niezameldowanych mieszkańców).

SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Spotkania konsultacyjne

Wyzwania:

- Frekwencja
- Funkcja spotkań w procesie

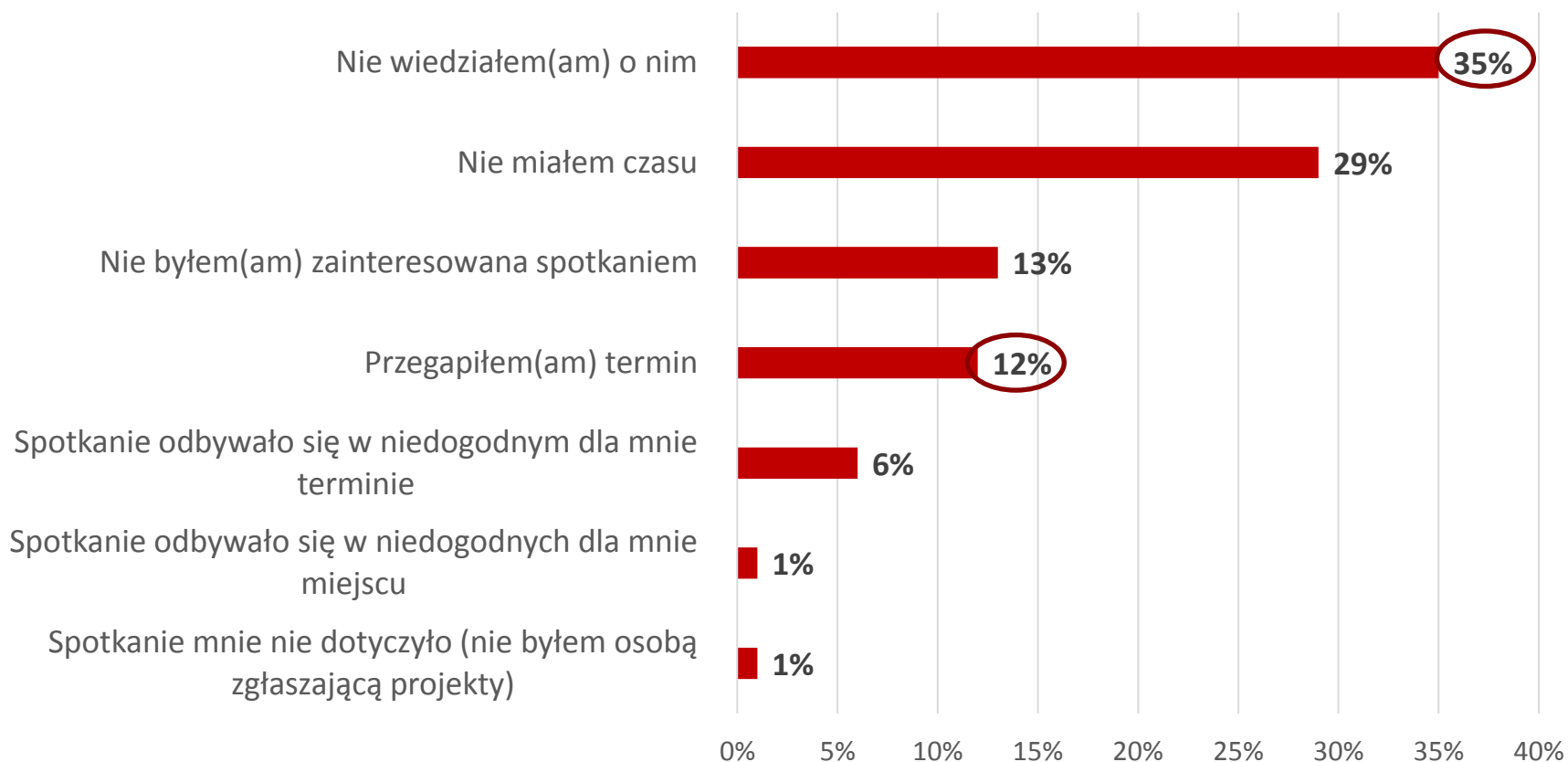
Spotkania konsultacyjne

Wyzwanie:

- Głosowanie poprzedzone było spotkaniami konsultacyjnym w każdej dzielnicy, na których wnioskodawcy mieli możliwość przedstawienia swoich projektów mieszkańcom.
- Wśród badanych wnioskodawców istniało przekonanie, że spotkania konsultacyjne nie spełniły swej funkcji (promocji projektów wśród mieszkańców, łączenia podobnych projektów ze sobą), ponieważ:
  1. Ich formuła nie była interesująca dla mieszkańców.
  2. Były słabo wypromowane. Nie wiele osób o nich słyszało, a ci którzy słyszeli zostali wprowadzeni w błąd ich tytułem sugerującym, że są to konsultacje projektodawców z urzędnikami.
  3. Spotkania konsultacyjne zorganizowane zostały zbyt późno, aby mogły przyczynić się do łączenia podobnych projektów i generowania pomysłów.

Spotkania konsultacyjne

Dlaczego nie brała Pan (i) udziału w spotkaniu na którym prezentowane były projekty?

Osoby, które słyszały o BO i nie brały udziału w spotkaniach konsultacyjnych (n=215)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Spotkania konsultacyjne

Wniosek:

- W obecnej formule spotkania nie spełniają przypisanej im w procesie funkcji konsultacji projektów przez mieszkańców.
- Udział w spotkaniach zadeklarowało zaledwie ok 4 proc. uczestników badania sondażowego.
- Wśród osób, które nie wzięły udziału w spotkaniu 35 proc. nie przyszło, ponieważ o nim nie wiedziało, co wskazuje na słabą ich promocję.
- Spotkania odbywały się od 7 do 30 kwietnia. Już 8 maja rozpoczęło się głosowanie. W 7 dzielnicach spotkanie odbyło się w tygodniu poprzedzającym głosowanie. Były zatem zorganizowane zbyt późno aby wnioskodawcy mogli się ze sobą porozumieć w sprawie ewentualnego połączenia projektów.

Spotkania konsultacyjne

Możliwe rozwiązanie:

- **Przesunięcie terminu spotkań z mieszkańcami (na początek procesu) oraz zmiana ich funkcji.**
- Spotkania miałyby służyć generowaniu pomysłów na projekty, łączeniu osób mających podobne pomysły i ogólnie sieciowaniu osób zainteresowanych BO.
- Spotkania mogłyby być prowadzone przez przedstawicieli wyłonionych w konkursie organizacji pozarządowych (alternatywą są radni dzielnicy ci jednak mogą nie posiadać wystarczających kompetencji, ponadto obecnie są stroną – jako rada mogą składać projekty).
- Rady dzielnic mogłyby zapewnić wsparcie logistyczne takich spotkań (reklama, sala i materiały dla uczestników)
- Spotkania powinny odbywać się również poza budynkami instytucji publicznych
- Dopełnieniem spotkań mogła by być „giełda pomysłów” zamieszczona na stronie internetowej miasta/budżetu (jeżeli powstanie), na której mieszkańcy mogliby zamieszczać pomysł na projekt z kontaktem do siebie.

GŁOSOWANIE

Głosowanie

Wyzwania:

- Frekwencja w głosowaniu
- Prawo wyborcze (kto ma prawo głosować?)
- Metoda zbierania głosów
- Konfrontacyjny charakter głosowania

Udział mieszkańców w głosowaniu

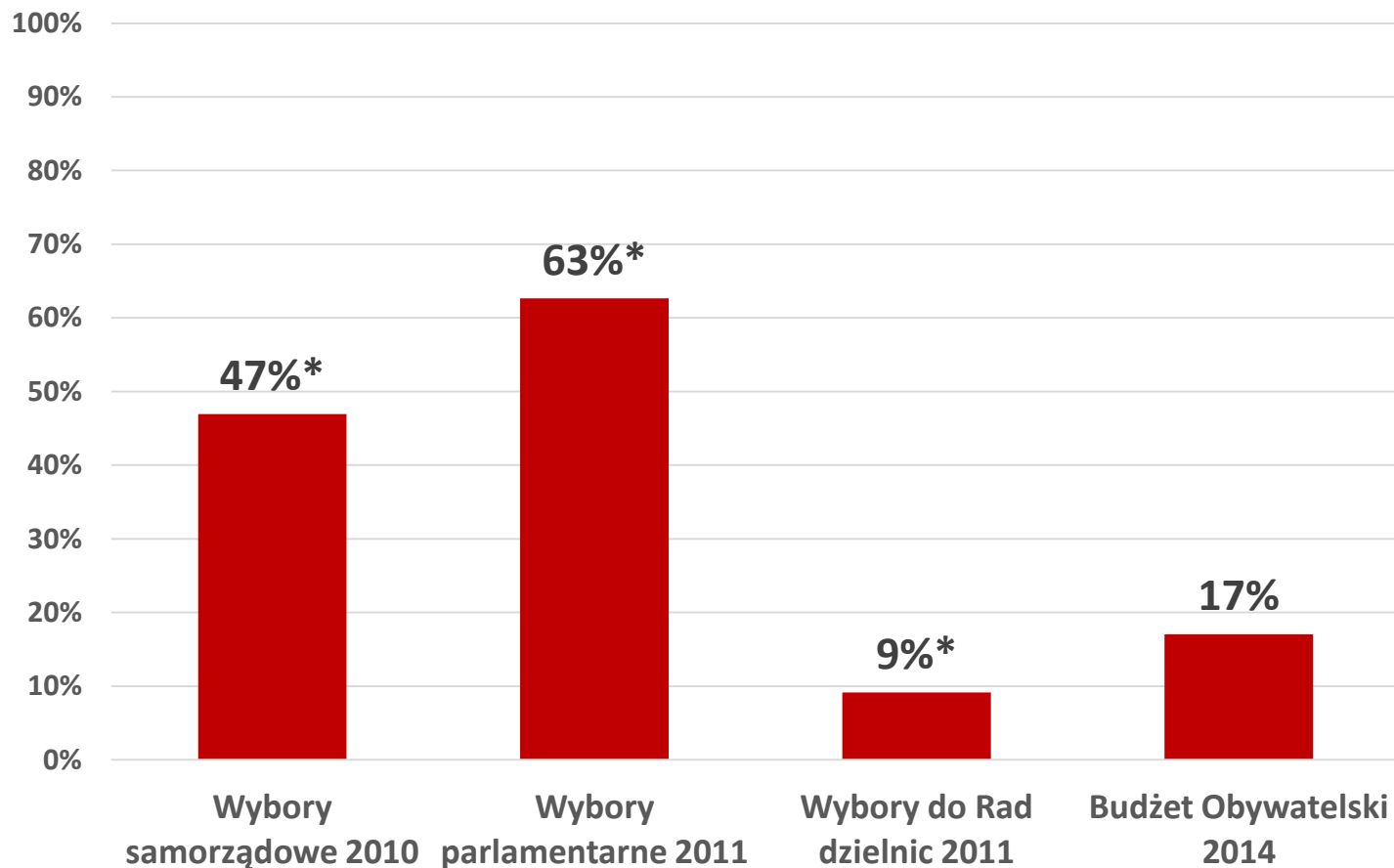
Wyzwanie:

- Budżet Obywatelski powinien być mechanizmem włączającym różne grupy mieszkańców do uczestnictwa w zarządzaniu miastem. Dlatego też w badaniu przyjrzelśmy się reprezentatywności głosujących w BO dla populacji gdynian. Staraliśmy się stwierdzić jakiego typu grupy częściej, a jakie rzadziej uczestniczyły w BO.
- W analizie uwzględniliśmy następujące zmienne społeczno-demograficzne:
  - ✓ Miejsce zamieszkania*
  - ✓ Płeć*
  - ✓ Wiek*

* Na podstawie danych z głosowania

Udział mieszkańców w głosowaniu

Frekwencja w głosowaniach na terenie m. Gdyni

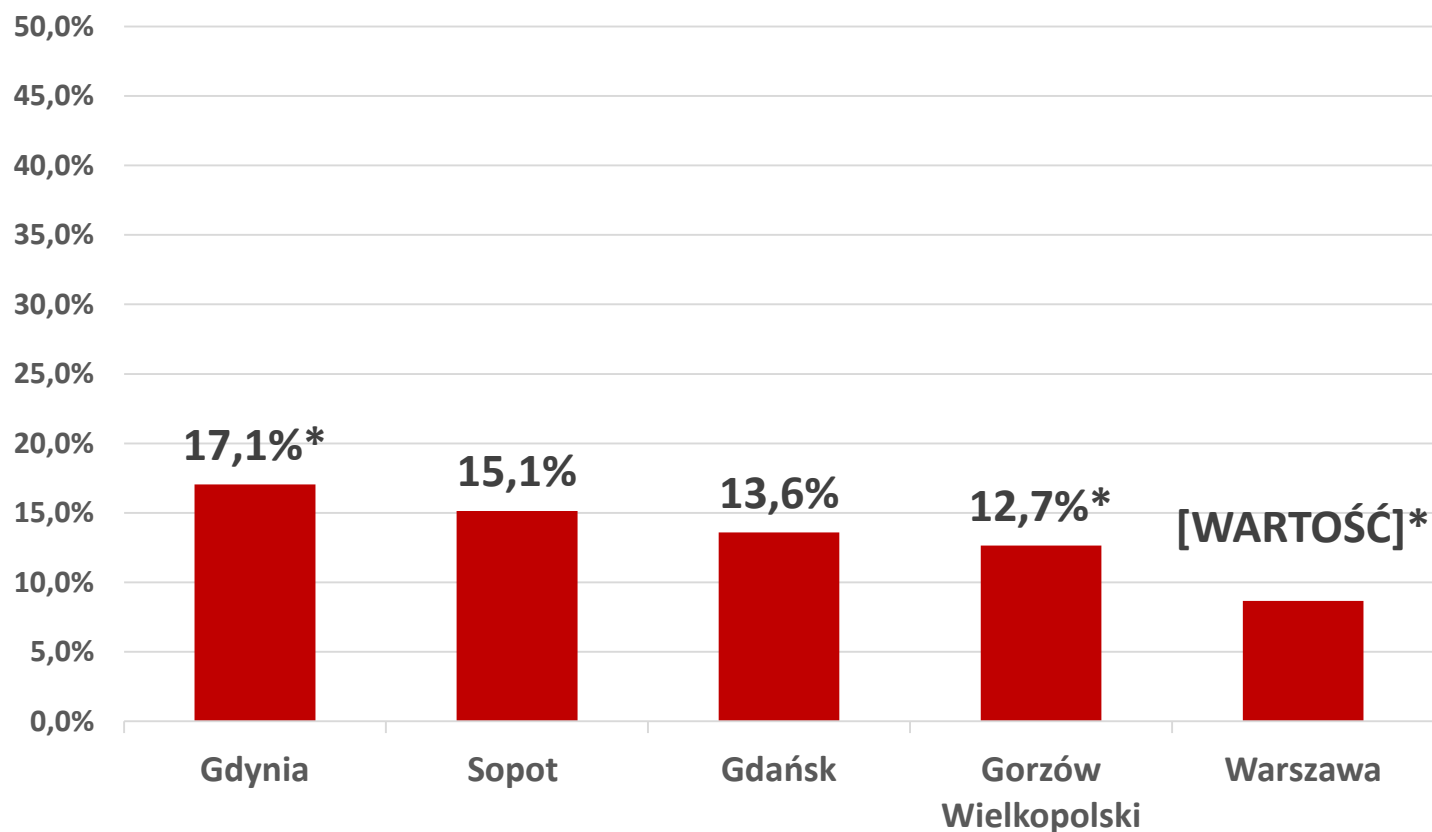

* Frekwencja w grupie posiadające czynne prawa wyborcze w wyborach powszechnych

Źródło: dane o wyborach z PKW oraz dane o osobach głosujących w BO

Udział mieszkańców w głosowaniu

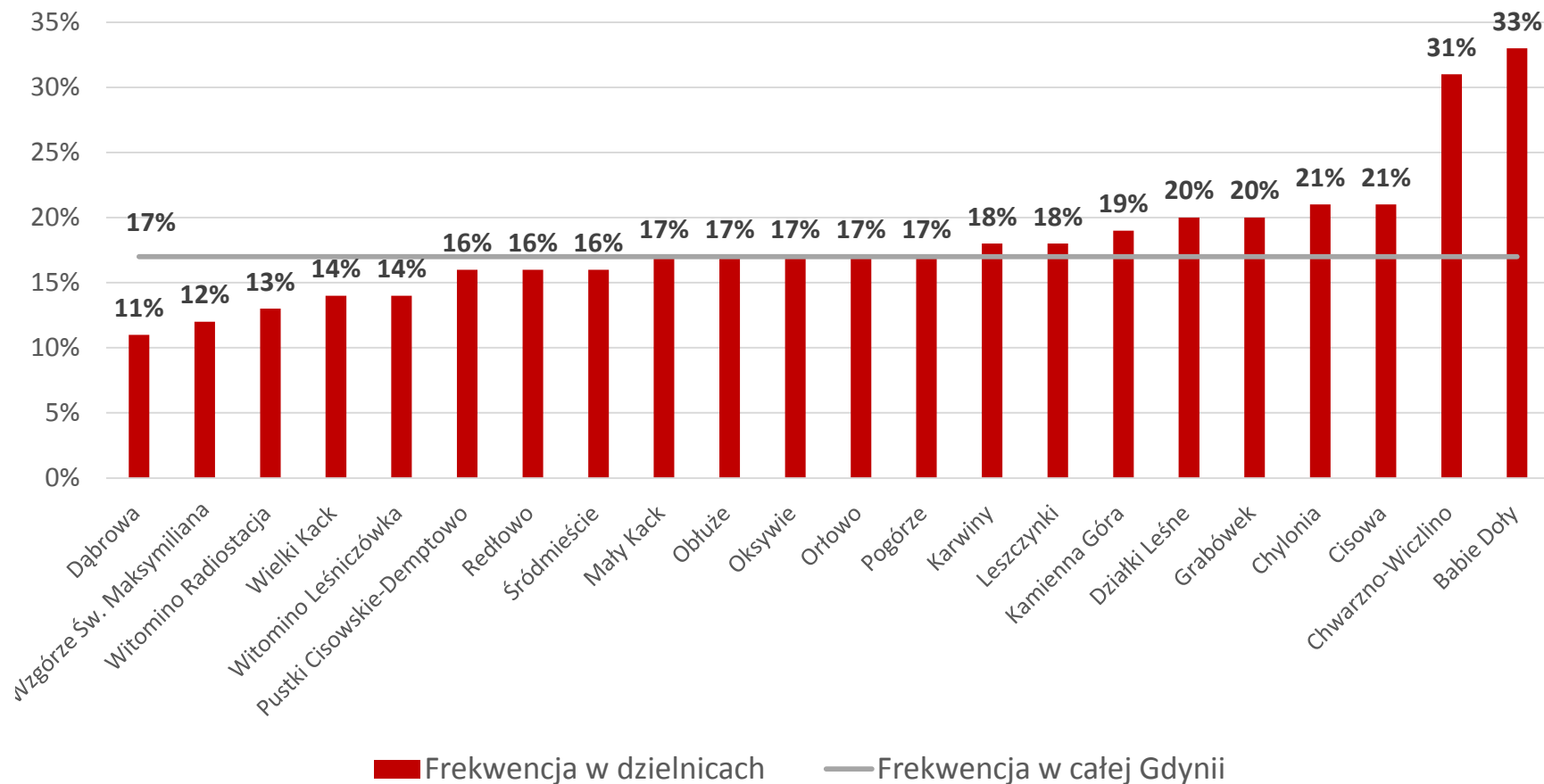
Frekwencja w BO w Gdyni na tle innych BO zrealizowanych
w 2014 roku

* Frekwencja w BO w których prawa wyborcze mieli wszyscy mieszkańcy bez względu na wiek

Udział mieszkańców w głosowaniu

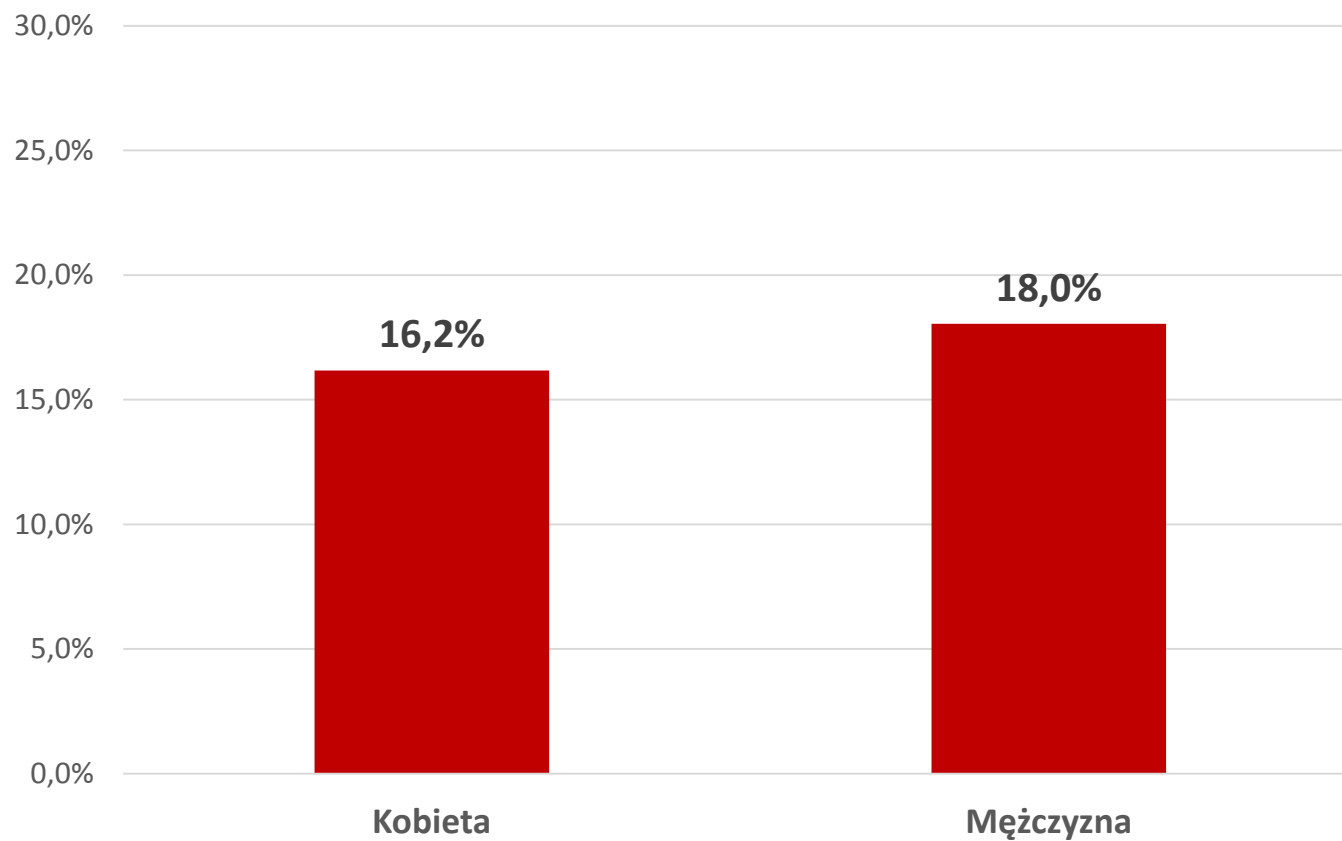
Frekwencja w BO w dzielnicach Gdyni

Źródło: dane o osobach głosujących w BO

Udział mieszkańców w głosowaniu

Frekwencja w BO ze względu na płeć

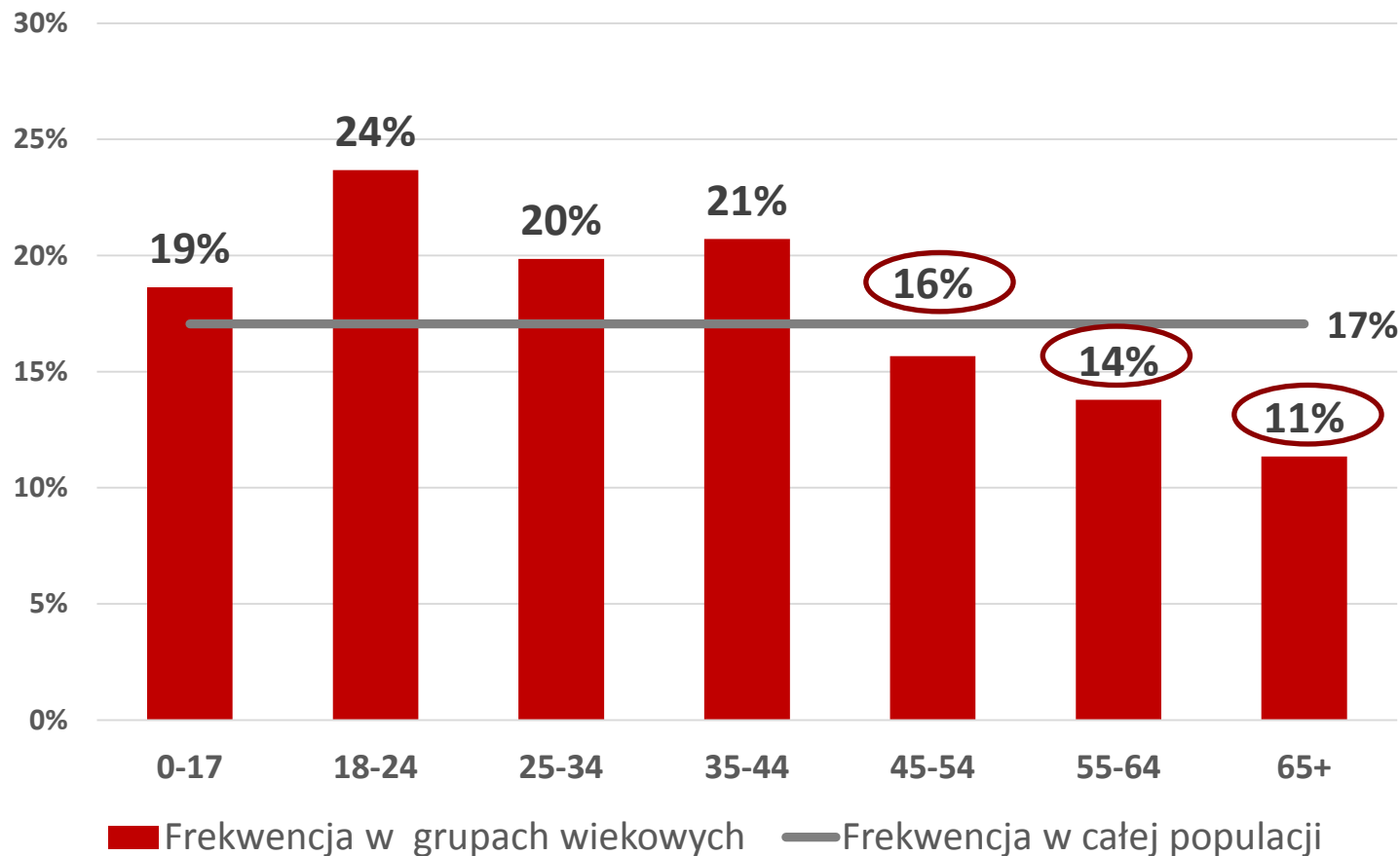

Źródło: dane o osobach głosujących w BO

Udział mieszkańców w głosowaniu

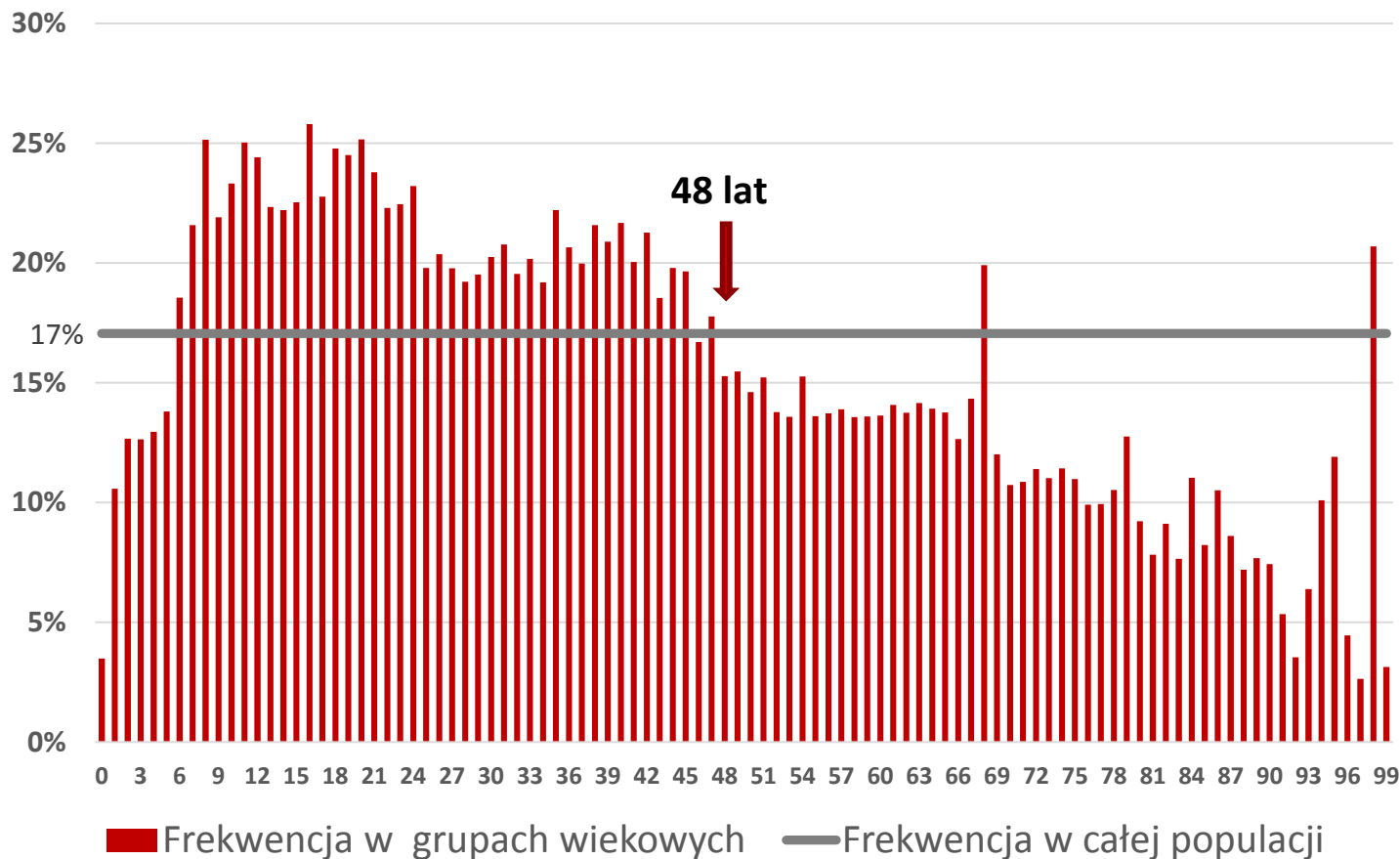
Frekwencja w BO ze względu na wiek

Źródło: dane o osobach głosujących w BO

Udział mieszkańców w głosowaniu

Frekwencja w BO ze względu na wiek

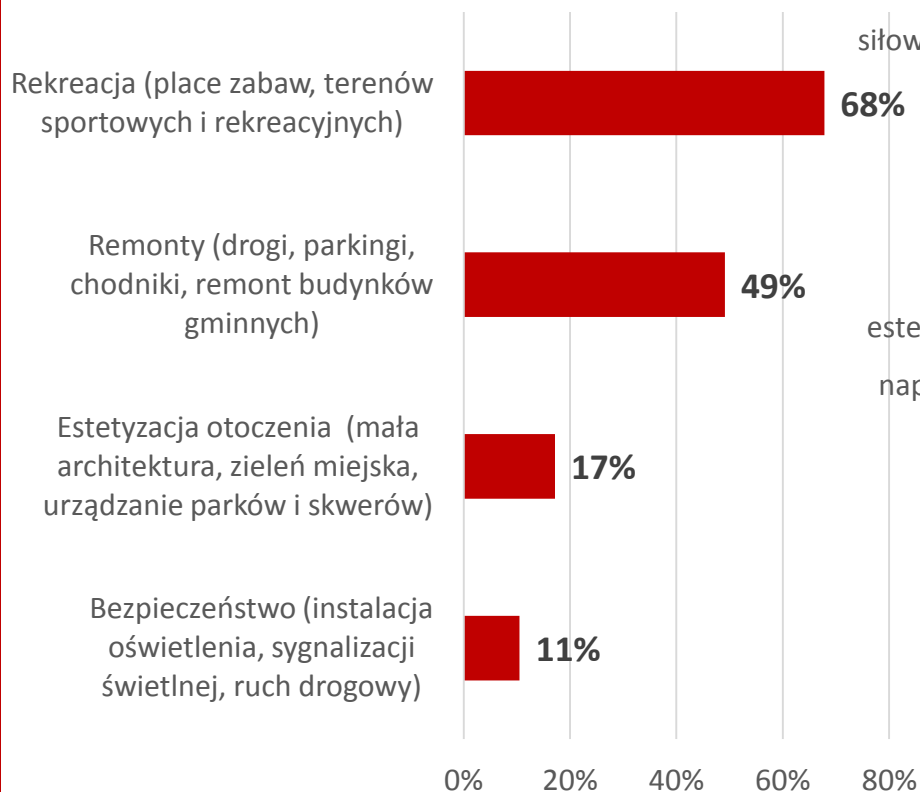
Udział mieszkańców w głosowaniu

Wnioski:

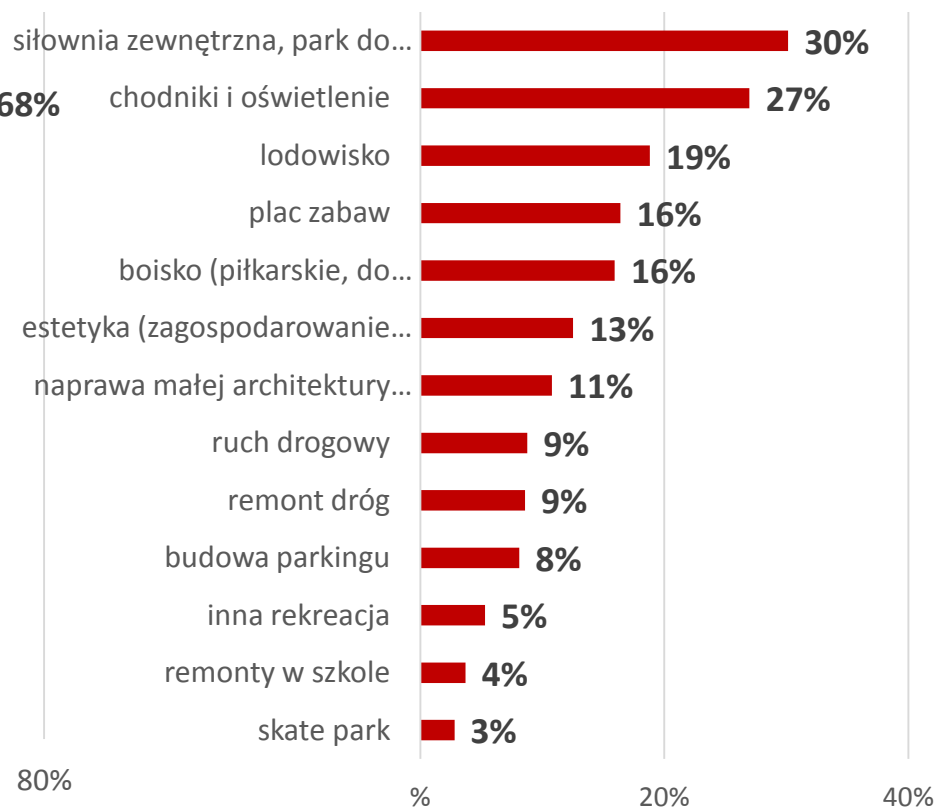
- **Istnieją duże różnice pomiędzy frekwencją w BO w różnych dzielnicach Gdyni** (różnica między dzielnicą o najniższej i najlepszej frekwencji wyniosła 21 p.p) :
  - ✓ Frekwencja w BO jest dość silnie skorelowana z frekwencją w wyborach do rad dzielnic z 2011 roku (im większa frekwencja w wyborach do rad dzielnic tym większa w BO)
  - ✓ Istnieje istotny statystycznie ujemny związek (choć jest on umiarkowanie silny) pomiędzy średnim wiekiem, stopą bezrobocia oraz liczbą mieszkańców, a frekwencją w BO.
  - ✓ Aktywność w zgłaszaniu projektów nie przekłada się na frekwencje w dzielnicę
- **Kobiety rzadziej niż mężczyźni głosowały w BO.** Jest to jednak charakterystyczne dla większości wyborów odbywających się w Polsce.
- Istotnym problemem głosowania jest **niska frekwencja w najstarszych grupach wiekowych**. Frekwencja maleje począwszy od grupy osób w wieku **48 lat**. Jednocześnie osoby starsze są bardzo aktywne w składaniu wniosków. Gorsza frekwencja nie wynika również z mniejszej wiedzy o istnieniu BO w Gdyni. Znaczenie może mieć natomiast fakt, że osoby starsze zdecydowanie mniej wiedziały o zasadach głosowania.

Na co głosowali mieszkańcy?

Typ projektów

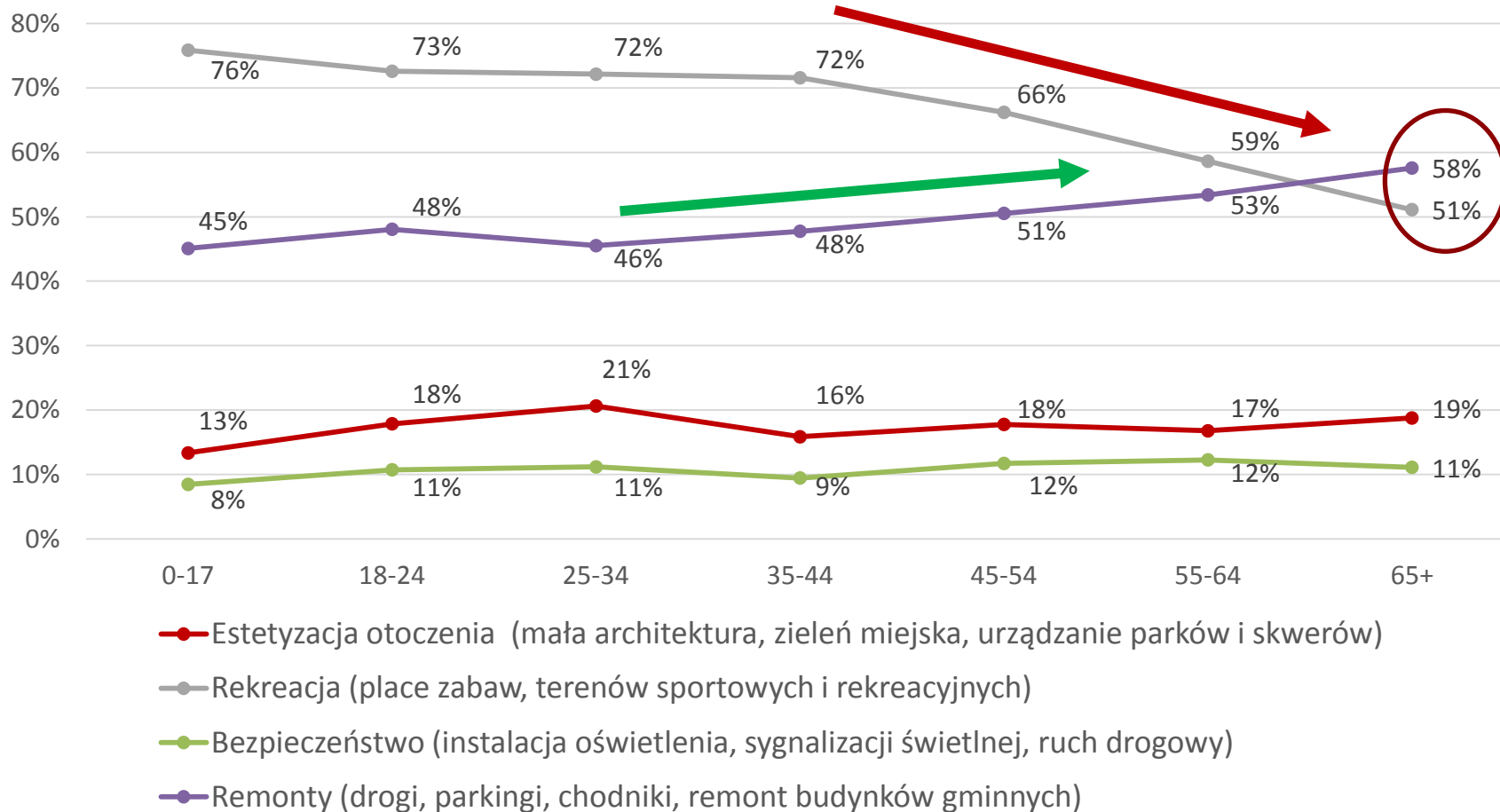
Typ projektów

Źródło: dane o osobach głosujących (n=40893)

Na co głosowali mieszkańcy?

Preferencje głosujących ze względu na wiek

Źródło: dane o osobach głosujących (n=40893)

Prawa wyborcze

Wyzwanie:

- Mieszkańcy muszą głosować w miejscu, w którym są zameldowani, a nie tam gdzie mieszkają. **10 proc***. głosujących głosowało na projekty w dzielnicy, w której są zameldowani, ale nie mieszkają.
- Z głosowania wykluczeni są mieszkańcy nie posiadający meldunku w Gdyni.

Możliwe rozwiązania:

- **Wprowadzenie możliwości głosowania wszystkich osób mieszkających w Gdyni w wybranej przez siebie dzielnicy** (weryfikacja na podstawie deklaracji z adresem zamieszkania). Plusem takiego rozwiązania jest budowanie odpowiedzialności za miasto i związku z nim wśród osób, które korzystają z jego infrastruktury. W obliczu możliwych zmian związanych ze zniesieniem meldunku jest to również rozwiązanie przyszłościowe.

*Źródło: sondaż przeprowadzony wśród mieszkańców Gdyni

Metoda zbierania głosów

Wyzwanie:

- Głosowanie w BO w Gdyni odbywało się za pośrednictwem strony internetowej. Osoby chcące głosować wchodziły na stronę internetową, na której należało wpisać PESEL i wybrać projekt(y).
- Dla osób nie korzystających z komputera w każdej z dzielnic przygotowane zostały punkty, w których mogły one przy wsparciu wolontariuszy zagłosować.
- Z procedurą głosowania związane są następujące wątpliwości:
  1. Fakt, że głosowanie odbywało się wyłącznie drogą elektroniczną mógł przyczynić się do zmniejszenia frekwencji w grupach osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym (przede wszystkim wśród seniorów).
  2. Wiedza o możliwości głosowania „asystowanego” nie dotarła do wszystkich zainteresowanych
  3. W obecnej formule głosowanie jest jawne (można powiązać głos z konkretną osobą). Takie rozwiązanie może zniechęcać część osób od głosowania. Zaledwie 0,6 proc. głosujących skorzystało z tej możliwości.
  4. Obecny system głosowania nie zabezpiecza przed nadużyciami. Teoretycznie istnieje możliwość głosowania za pomocą cudzych numerów PESEL.

Metoda zbierania głosów

Możliwe rozwiązania:

1. **Wprowadzenie możliwości głosowania na papierowych kartach w wyznaczonych miejscach na terenie dzielnic.** W przypadku wprowadzenia tego rozwiązania głosowanie powinno mieć charakter bezpośredni (osoby głosujące osobiście oddają głos w komisji).
2. **Głosowanie powinno odbywać się w miejscach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.**
3. **Wprowadzenie systemu weryfikującego głosy** np. mail zwrotny z potwierdzeniem oddania głosu lub założenie specjalnego, spersonalizowanego konta do głosowania (rozwiązania wykorzystane m.in. w Dąbrowie Górniczej). Wdrożenie weryfikacji tego typu wymusza wprowadzenie alternatywnego sposobu głosowania dla osób nie korzystających z Internetu/ nieposiadających konta e-mail
4. **Weryfikacji głosów dzieci przez rodziców** (zgoda rodzica)

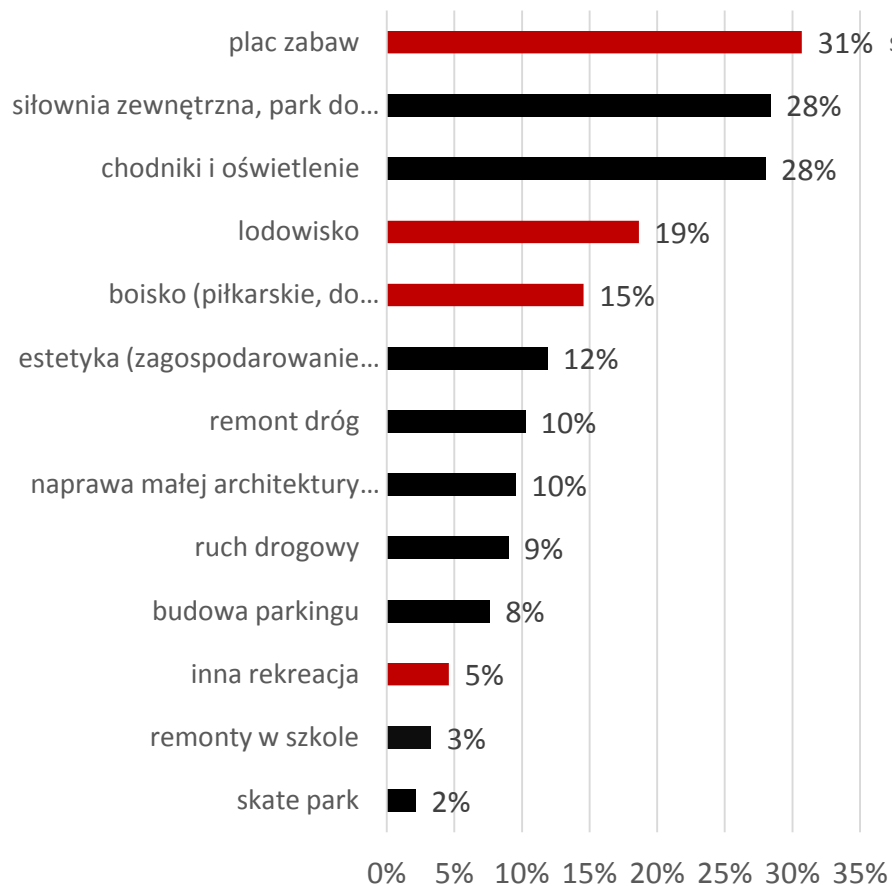
Głosowanie dzieci i młodzieży

Wyzwanie:

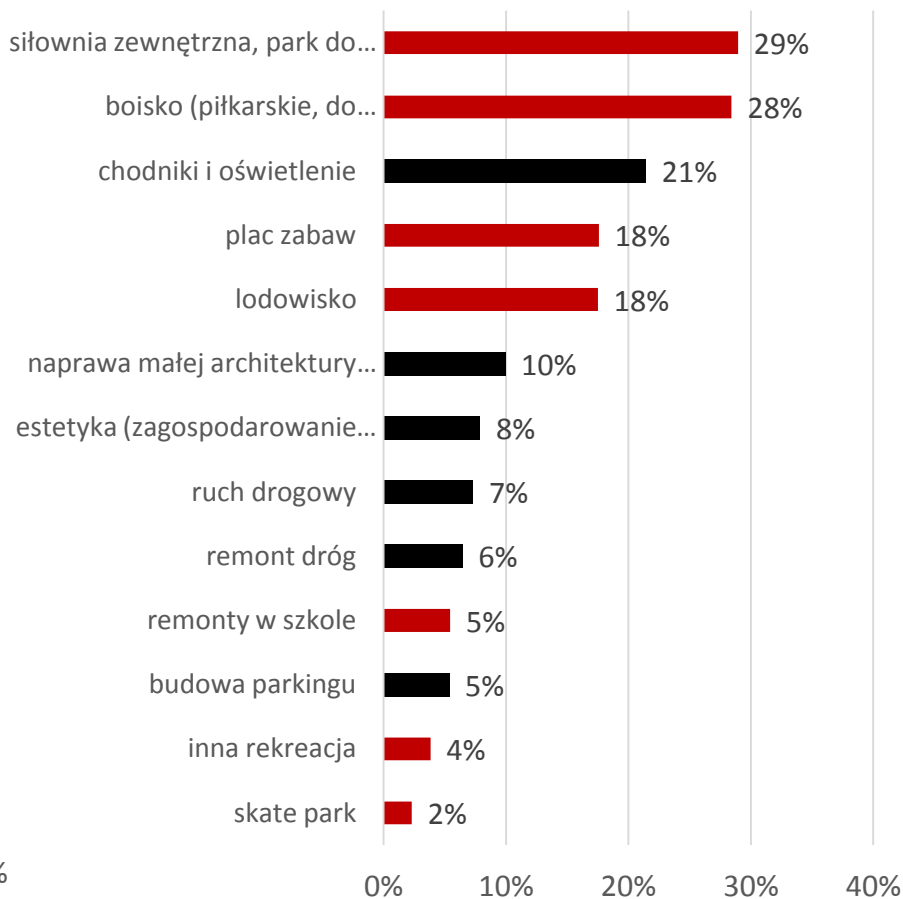
- W głosowaniu mogły wziąć udział wszystkie osoby zameldowane w Gdyni posiadające PESEL, a zatem również osoby niepełnoletnie.
- Ogółem w głosowaniu wzięło udział **7269 niepełnoletnich** w tym **1596 dzieci** w wieku przedszkolnym. Frekwencja w grupie osób do 18 r.ż. była wyższa od średniej i wyniosła **18,6 proc.** Najwyższa frekwencja dla całej populacji gdynian odnotowana została w grupie 16-latków (**26 proc.**)
- Przyjęte rozwiązanie budzi następujące wątpliwości:
  1. Głosy dzieci i młodzieży mogą być wykorzystywane przez rodziców do wspierania projektów bezpośrednio nie dotyczących ich dzieci. Projekty, które nie muszą być w interesie dzieci. Bez ich zgody i wiedzy.
  2. Rodzice de facto posiadają więcej głosów niż osoby samotne.

Na co głosowały dzieci i młodzież?

Na jakie projekt głosowały dzieci w wieku przedszkolnym?

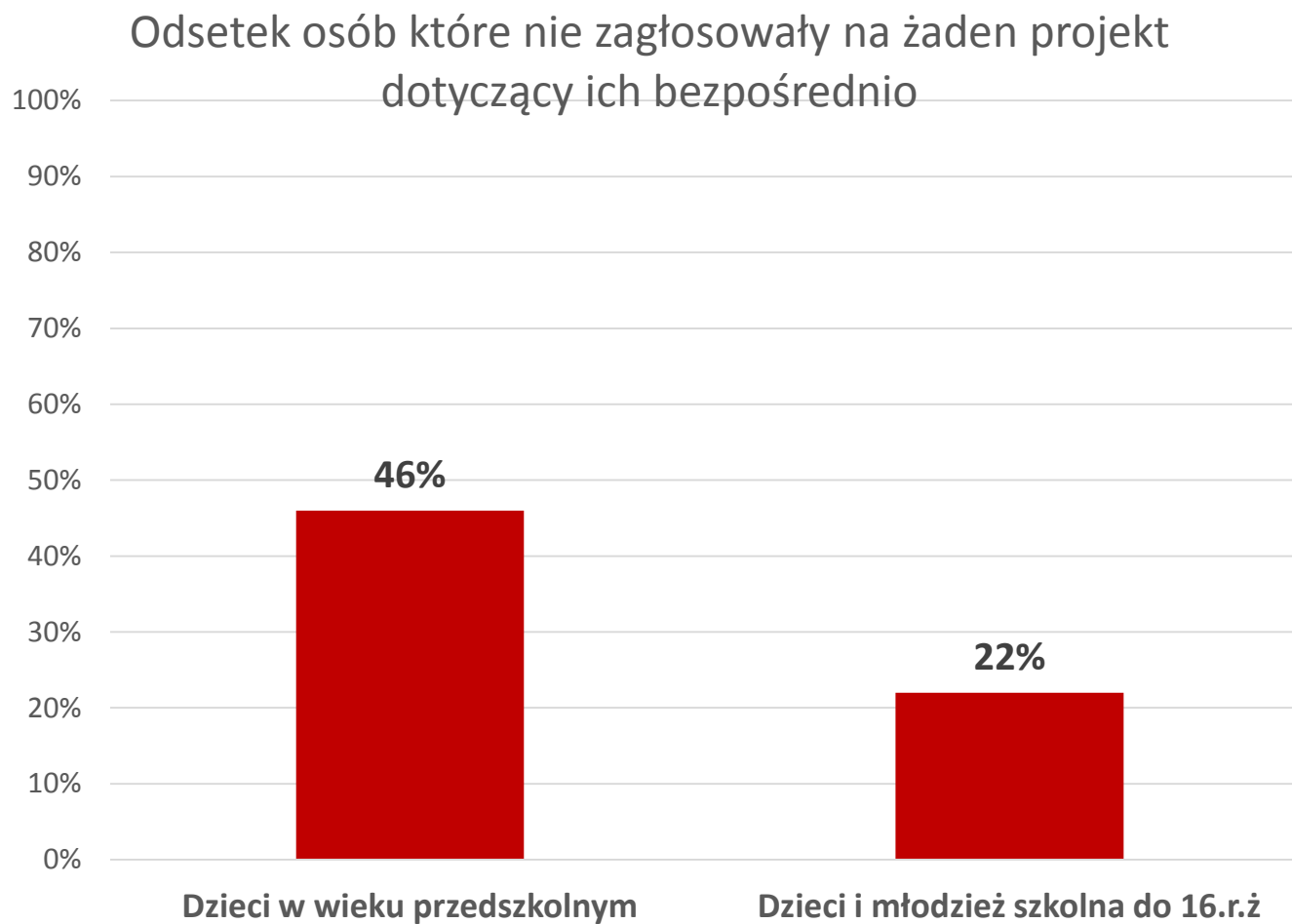

Na jakie projekt głosowała młodzież szkolna do 16r.ż?

Źródło: dane o osobach głosujących

Głosowanie dzieci i młodzieży

Źródło: dane o osobach głosujących

Głosowanie dzieci i młodzieży

Wniosek:

- Istotnie część rodziców wykorzystuje głosy dzieci do wspierania projektów, które ich bezpośrednio nie dotyczą - wśród młodzieży przedszkolnej odsetek ten wyniósł aż 46%.

Możliwe rozwiązania:

- **Wprowadzenie dolnej granicy wieku od której można głosować** (np. 16 r.ż). Jednakże na podstawie danych trudno jednoznacznie stwierdzić, gdzie przebiega granica od której głosowanie odbywa się w sposób świadomy.
- W przypadku pozostawienia możliwości głosowania dzieci bardzo ważna jest **przeprowadzenie kampanii uświadamiającej** skierowanej zarówno do dzieci (uświadomienie dzieci i młodzieży jej prawa do samodzielnego decydowania), jak i do rodziców (podkreślenie, że dokonywane przez nich wybory w imieniu dziecka powinny być zgodne z jego interesem). Naturalnym kanałem informowania dzieci i ich rodziców wydaje się być szkoła.

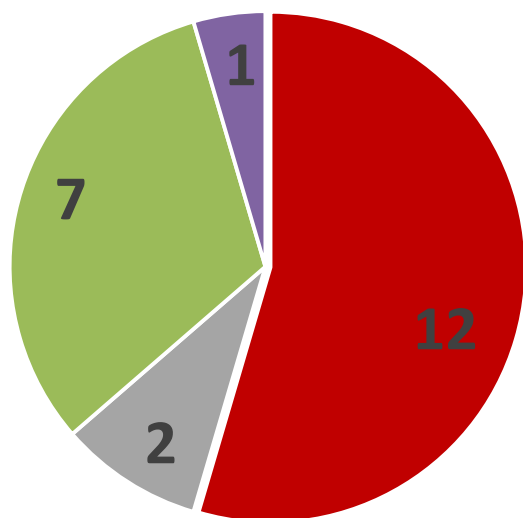
Konfrontacyjny charakter głosowania

Wyzwanie:

- Skutkiem wprowadzenia Budżetu Obywatelskiego powinno być wzmocnienie współpracy pomiędzy mieszkańcami. Tymczasem głosowanie ma charakter konfrontacyjny. Sprowadza się do wyboru pomiędzy rywalizującymi między sobą projektami i popierającymi je grupami mieszkańców.

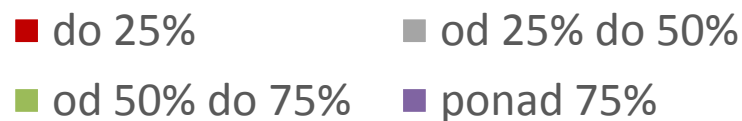
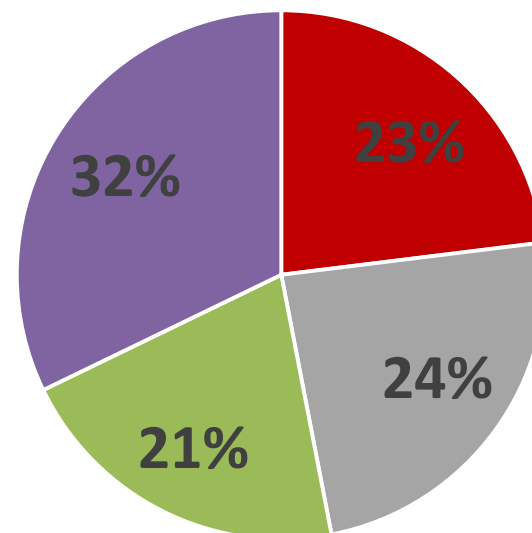
Konfrontacyjny charakter głosowania

Liczba wybranych projektów na
dzielnicę

Źródło: dane o projektach wybranych do realizacji

Koszt projektu jako odsetek
kwoty przeznaczonej na
dzielnicę

Źródło: dane o projektach, które przeszły weryfikację formalno-techniczną (n=230)

Konfrontacyjny charakter głosowania

Wniosek:

- Konfrontacyjny charakter głosowania wynika z wyceny projektów. Duża część projektów zgłoszonych do BO (53 proc.) zakłada wykorzystanie większości kwoty przeznaczonej na dzielnicę. W efekcie mieszkańcy wybierają pomiędzy projektami, których realizacja wzajemnie się wyklucza (w 12 z 22 dzielnic do realizacji wybrano jeden projekt).

Możliwe rozwiązania:

1. Limit kwoty na projekty zgłaszane w dzielnicach

- Wprowadzenie górnego limitu udziału projektu w ogólnej kwocie przeznaczonej na dzielnicę (zastrzeżenie - w połączeniu ze zjawiskiem nie doszacowywania kosztów przez projektodawców mogłaby znacząco wzrosnąć liczba projektów odrzuconych z powodu przekroczenia limitu pieniędzy przeznaczonych na dzielnicę).

2. Zmiana systemu głosowania

- Wprowadzenie innego, mniej konfrontacyjnego systemu głosowania np. każda osoba głosująca miałaby określoną liczbę punktów, którą mogłaby dowolnie rozdzielić pomiędzy preferowane przez siebie projekty (zastrzeżenie - każda komplikacja systemu głosowania może negatywnie odbić się na frekwencji)

PO GŁOSOWANIU

Po głosowaniu

Wyzwania:

- Mechanizm wyboru projektów do realizacji
- Kontakt z projekodawcą

Wykorzystano puli pieniędzy przeznaczonej na BO

Wyzwanie:

- Z łącznej kwoty **3 mln złotych** przeznaczonej na BO, wydanych zostanie **81 proc.** Pozostała część przesunięta została na kolejny rok. **Nie wykorzystano zatem całej kwoty przeznaczonej na BO.**
- Wynika to ze sposobu wyboru projektów do realizacji po głosowaniu. Do realizacji kierowane były projekty ściśle według listy rankingowej. Takie rozwiązanie w jednej z dzielnic (Chwarzno- Wiczlino) doprowadziło do sytuacji, w której wydane zostanie jedynie **49 proc.** sumy przeznaczonej dla dzielnicy.

Możliwe rozwiązanie:

- **Wprowadzenie nowego systemu wyboru projektów do realizacji po głosowaniu.** Realizowane byłyby projekty mieszczące się w puli pieniędzy przeznaczonej dla danej dzielnicy w kolejności zależnej od liczby otrzymanych głosów.
- Gdyby rozwiązanie zastosować dla edycji 2014 BO zamiast 81 proc. udało się wydać w tym roku **91 proc.** kwoty przeznaczonej na BO.
- Zrealizowane zostałyby **9 więcej projektów**, za łączną kwotą **296024 zł.**

Kontakt z projektodawcą po zakończeniu głosowania

Wyzwanie:

- W trakcie wywiadów wnioskodawcy narzekali na **brak kontaktu ze strony Urzędu Miasta po ogłoszeniu wyników**. O tym, że ich projekty zostały wybrane do realizacji dowiedzieli się ze strony internetowej. Nikt z Urzędu nie kontaktował się z nimi w sprawie przebiegu realizacji projektu. Osoby zgłaszające projekty bardzo silnie identyfikują się ze zgłoszonymi przez siebie projektami i tego typu podejście ze strony UM budzi w nich frustracje.

Możliwe rozwiązania:

1. Poprawa komunikacji z projektodawcami.

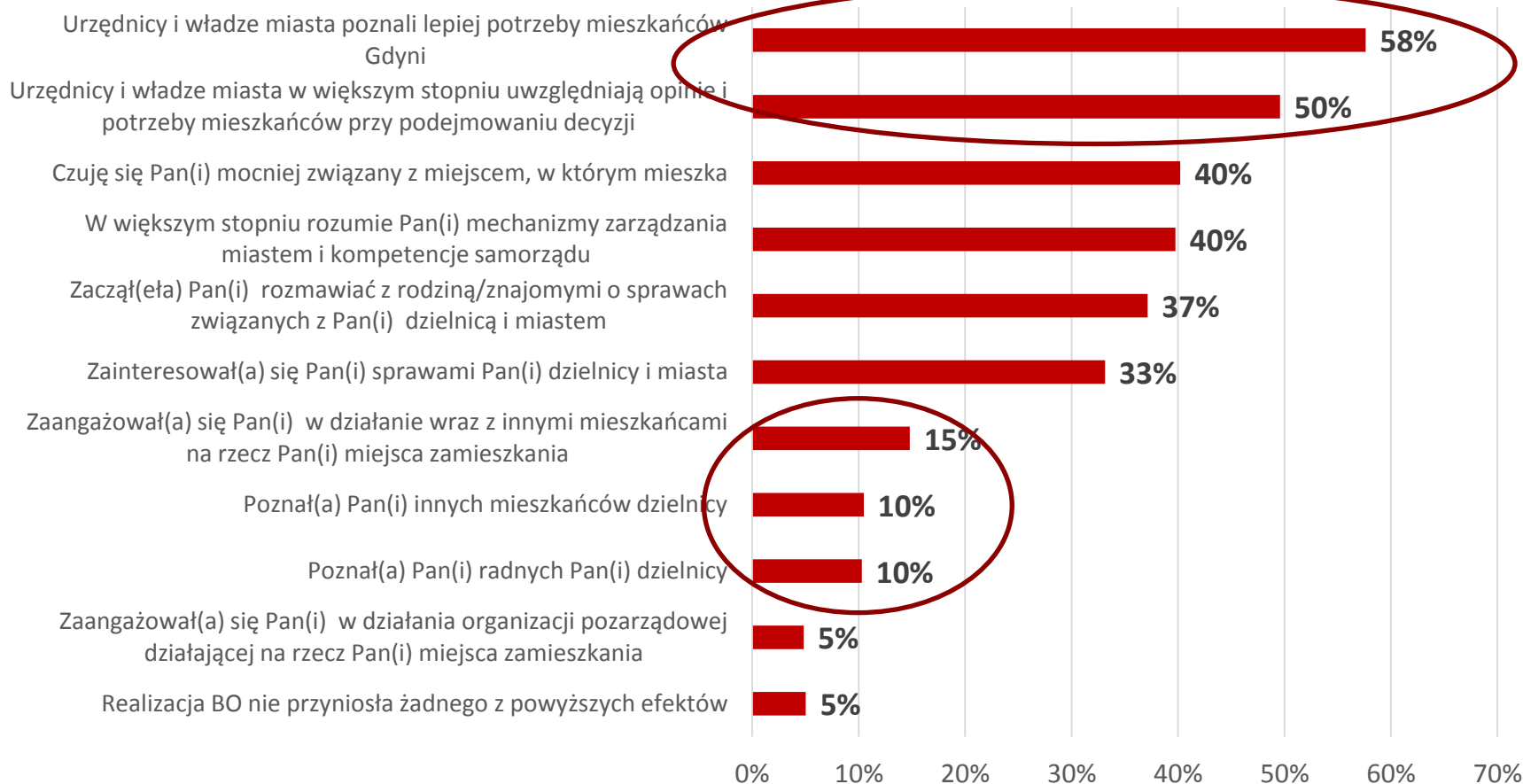
- Przed oficjalnym ogłoszeniem wyników Urząd Miasta kontaktuje się z projektodawcami i omawia z nimi szczegóły realizacji.

2. Informowanie projektodawców o postępie prac

- Wprowadzenie podstrony dla projektodawców, na której byłyby zamieszczane informacje na temat stanu postępu prac nad ich projektami.

Efekty realizacji BO

Dzięki realizacji BO:

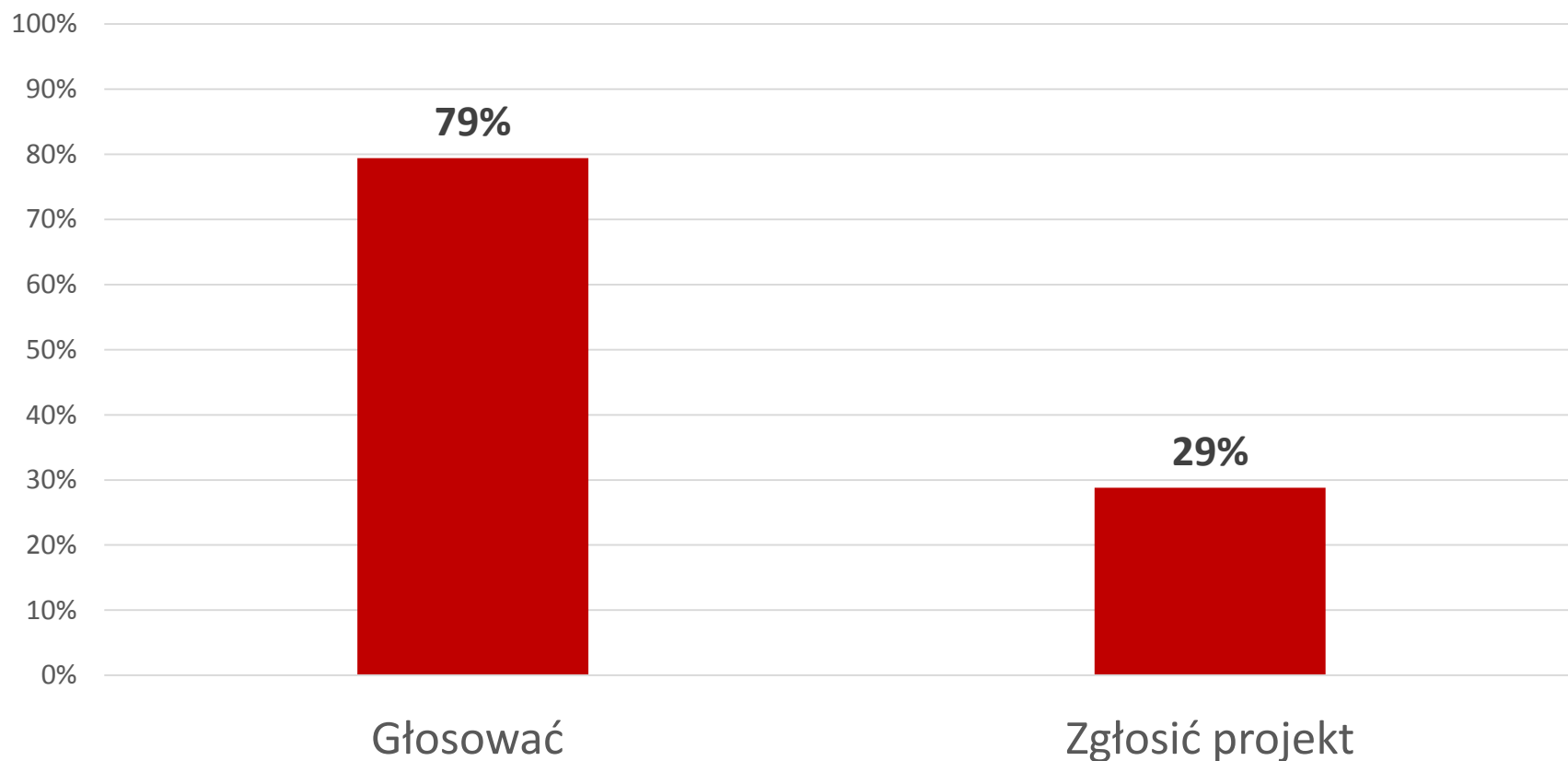
■ Odsetek osób zgadzających się z daną opinią

Osoby, które słyszały o BO w Gdyni (n=228)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Udział w kolejnej edycji BO

Czy zamierza Pan(i) w przyszłej edycji BO:
odpowiedzi: zdecydowanie tak i raczej tak

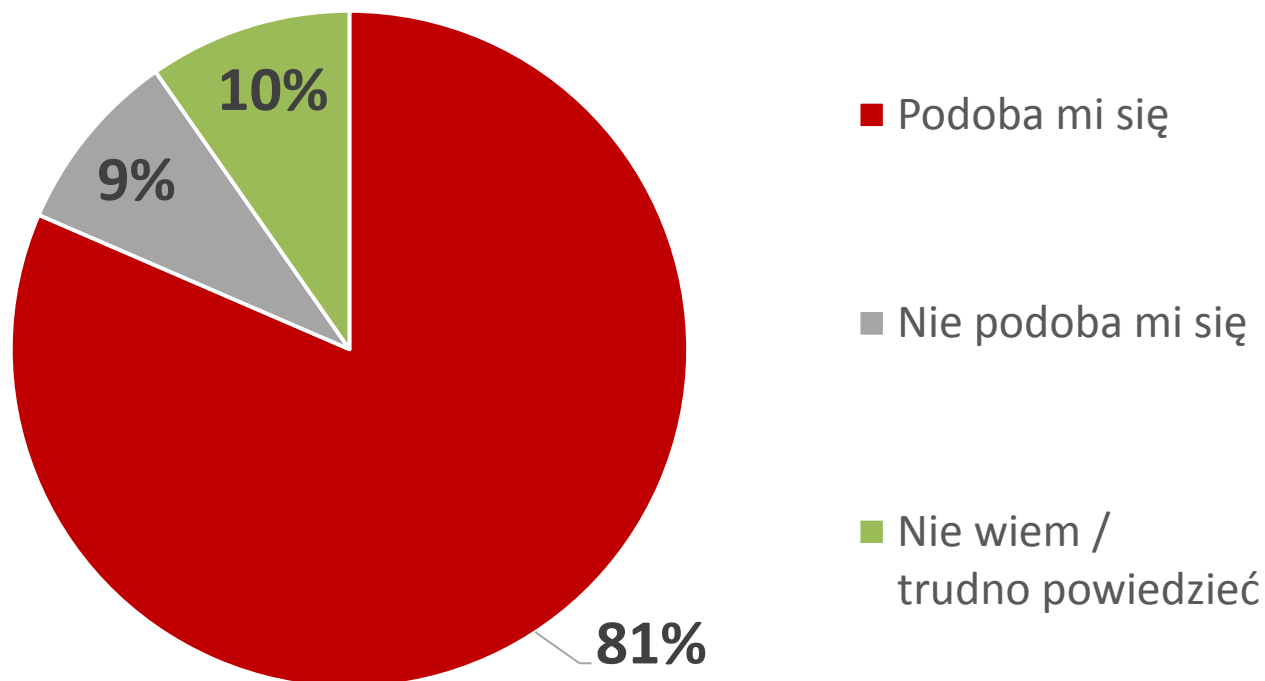

Osoby, które słyszały o BO w Gdyni (n=228)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Udział w kolejnej edycji BO

Co sądzi Pan(i) o pomysłe, aby mieszkańcy bezpośrednio, w głosowaniu, decydowali jak wydać część pieniędzy z budżetu dzielnicy / miasta?

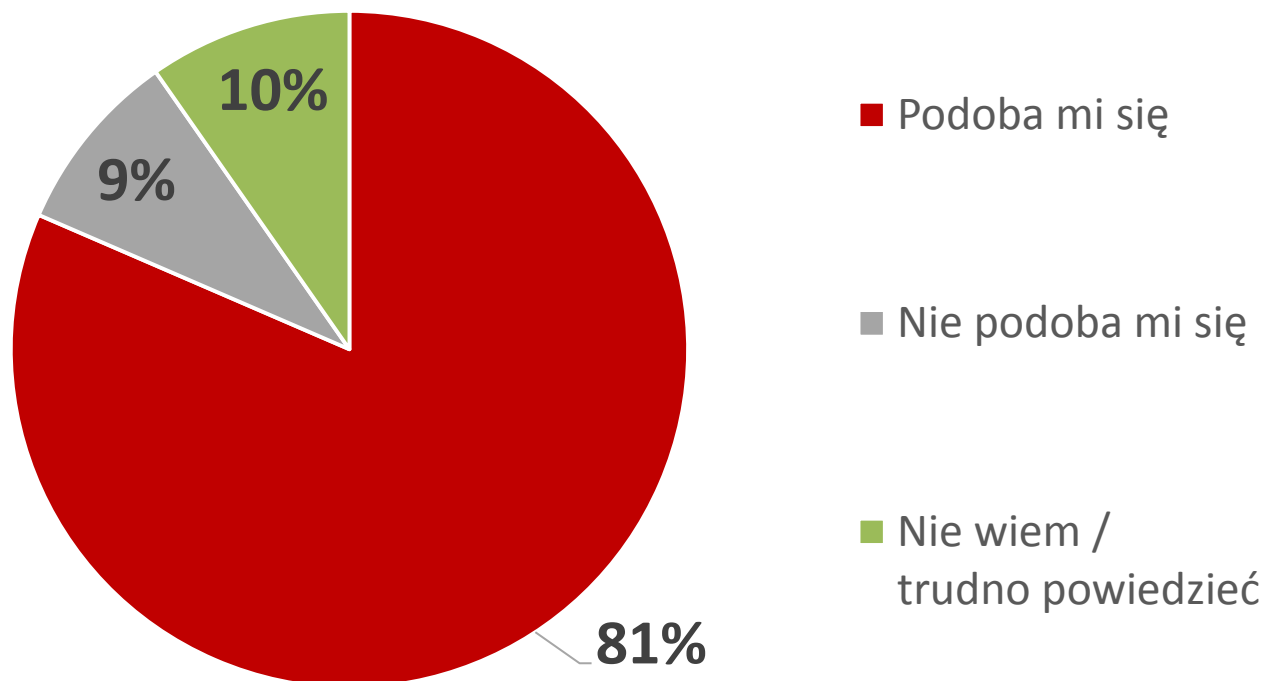

Osoby, które nie słyszały o BO w Gdyni (n=72)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni

Udział w kolejnej edycji BO

Co sądzi Pan(i) o pomysłе, aby mieszkańcy bezpośrednio, w głosowaniu, decydowali jak wydać część pieniędzy z budżetu dzielnicy / miasta?

Osoby, które nie słyszały o BO w Gdyni (n=72)

Źródło: sondaż przeprowadzony na próbie mieszkańców Gdyni